

Straffeloven

Bekendtgørelse nr. 69 af 8. februar 1974 af borgerlig straffelov, som ændret ved lov nr. 285 af 14. juni 1974 om ændring af retsplejeloven og borgerlig straffelov (Forhøjelse af bødeforelægsgrænsen m.v.), lov nr. 250 af 12. juni 1975 om ændring af borgerlig straffelov, aftaleloven m.v. (Bekæmpelse af skadelig økonomisk virksomhed m.v.), lov nr. 266 af 26. juni 1975 om ændring af konkursloven, tvangsakkordloven m.v. (Betalingsstandsning m.v.), lov nr. 268 af 26. juni 1975 om ændring af borgerlig straffelov, af lov om ikrafttræden af borgerlig straffelov m.m. og af retsplejeloven (Psykisk abnormitet, narkotika-kriminalitet, beskyttelse af diplomater m.v.) og lov nr. 195 af 28. april 1976 om ændring af borgerlig straffelov (Forbrydelser mod køns-sædeligheden). Se nedenfor s.85 ff om visse rettelselser.

ALMINDELIG DEL

1. kapitel: Indledende bestemmelser

- § 1 Straf kan kun pålægges for et forhold, hvis strafbarhed er hjemlet ved lov, eller som ganske må ligestilles med et sådant. Med hensyn til de i kapitel 9 nævnte retsfølger gælder en tilsvarende regel.
- § 2 Denne lovs kapitler 1-11 finder, for så vidt ikke andet er bestemt, anvendelse på alle borgerlige strafbare forhold.

2. kapitel: Almindelige betingelser for straffere- tellige bestemmelsers anvendelse

- § 3 **Stk.1.** Er den ved en handlings påkendelse gældende straffelovgivning forskellig fra den, der gjaldt ved handlingens foretagelse, afgøres spørgsmålet om strafbarhed og straf efter den senere lov, dog at afgørelsen ikke derved må blive strengere end efter den ældre lov. Beror ophøret af lovens gyldighed på ydre, strafskylden uvedkommende forhold, bliver handlingen at bedømme efter den ældre lov.

Stk.2. Bortfalder uden for sidstnævnte tilfælde ved lov en handling straffbarhed, bortfalder også den for sådan handling idømte, men ikke fuldbyrdede straf. Den dømte kan forlange, at spørgsmålet om straffens bortfald ved påtalemyndighedens foranstaltning indbringes for den ret, der har påkendt sagen i første instans. Afgørelsen træffes ved kendelse.

§ 4 **Stk.1.** Hvorvidt den strafbare handling skal medføre retsfølger af sådan art som i §§ 56-61, 68-70, 73 og 79 nævnt, afgøres efter den ved handlingens påkendelse gældende lovgivning.

Stk.2. Andre retsfølger af handlingen indtræder, for så vidt intet modsat er bestemt, kun, når dette var hjemlet også ved den ved handlingens foretagelse gældende lovgivning.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 3, stk.2, finder tilsvarende anvendelse på andre retsfølger af handlingen end straf, hvis deres indtræden var betinget af handlingens straffarhed.

§ 5 Hvor forhøjet straf eller andre retsfølger er foreskrevet i gentagelsestilfælde, kommer afgørelser, der er truffet i henhold til tidligere ret, i betragtning efter deres indhold lige med afgørelser efter den lov, i henhold til hvilken den foreliggende handling bedømmes.

§ 6 **Stk.1.** Under dansk straffemyndighed hører handlinger, som foretages

- 1) i den danske stat,
- 2) på dansk fartøj, som befinder sig uden for nogen stats folkeretlig anerkendt område,
- 3) på dansk fartøj, som befinder sig på fremmed folkeretlig anerkendt område, af personer, der hører til fartøjet eller som rejsende følger med dette.

Stk.2. Justitsministeren bestemmer, i hvilket omfang handlinger, som på dansk område foretages om bord i fremmed fartøj af og imod nogen, der hører til eller som rejsende følger med dette, skal påtales.

§ 7 **Stk.1.** Under dansk straffemyndighed hører fremdeles handlinger, som en person, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat, har foretaget uden for denne,

1) for så vidt handlingen er foretaget uden for folkeretlig anerkendt statsområde, hvis handlinger af den pågældende art kan medføre højere straf end hæfte,

2) for så vidt handlingen er foretaget inden for sådant område, hvis den er strafbar også efter den dér gældende lovgivning.

Stk.2. Bestemmelserne i stk.1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til handlinger begået af en person, der har indfødsret eller bopæl i Finland, Island, Norge eller Sverige, og som opholder sig her i landet.

Stk.1. Under dansk straffemyndighed hører endvidere handlinger, foretagne uden for den danske stat, uden hensyn til, hvor gerningsmanden hører hjemme,

- 1) når handlingen krænker den danske stats selvstændighed, sikkerhed, forfatning eller offentlige myndigheder, en embedspligt mod staten eller sådanne interesser, hvis retsbeskyttelse i den danske stat forudsætter en særlig tilknytning til denne,
- 2) når handlingen krænker en forpligtelse, som det ifølge lov påhviler gerningsmanden at iagttage i udlandet, eller en ham over for dansk fartøj påhvilende tjenestepligt,
- 3) når en uden for folkeretlig anerkendt statsområde foretaget handling krænker nogen, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat, og handlinger af den pågældende art kan medføre højere straf end hæfte,
- 4) når handlingen er omfattet af § 183 a. Påtalen kan tillige omfatte overtrædelser af §§ 237 og 244-248, som er begået i forbindelse med overtrædelser af § 183 a,
- 5) når handlingen er omfattet af konventionen til bekæmpelse af ulovlige handlinger mod den civile luftfarts sikkerhed,
- 6) når handlingen er omfattet af konventionen om forebyggelse af og straf for forbrydelser mod internationalt beskyttede personer, herunder diplomatiske repræsentanter,
- 7) når handlingen er omfattet af den europæiske konvention om overførsel af retsforfølgning i straffesager og der i medfør af denne konvention er fremsat begæring om retsforfølgning her i landet.

Stk.2. I det under nr.3 nævnte tilfælde afgør rigsadvokaten, om påtale skal finde sted.

Stk.3. I de under nr.4, 5 og 6 nævnte tilfælde afgør justitsministeren, om påtale skal finde sted.

§ 9 I de tilfælde, i hvilke en handling strafbarhed afhænger af eller påvirkes af en indtrådt eller tilsigtet følge, betragtes handlingen tillige som foretaget dér, hvor virkningen er indtrådt eller tilsigtet at skulle indtræde.

§ 10 **Stk.1.** Når i medfør af foranstående regler påtale sker her i landet, skal afgørelsen såvel om straf som om andre retsfølger af handlingen ske efter dansk lovgivning.

Stk.2. I de i § 7 nævnte tilfælde kan der, hvis handlingen er begået inden for fremmed folkeretlig anerkendt område, dog ikke idømmes strengere straf end hjemlet ved gerningsstedets lovgivning.

§ 10 a **Stk.1.** En person, over for hvem der er afsagt en straffedom i den stat, hvor handlingen er begået, eller en dom, der er omfattet af lov om fuldbyrdelse af europæiske straffedomme eller lov om overførsel til andet land af retsforfølgning i straffesager, kan ikke strafforfølges her i landet for den samme handling, såfremt:

- 1) han er endeligt frifundet,
- 2) den idømte sanktion er fuldbyrdet, er under fuldbyrdelse eller er bortfaldet efter domslandets regler, eller
- 3) han er fundet skyldig, uden at der er fastsat nogen sanktion.

Stk.2. Bestemmelserne i stk.1 gælder ikke:

- a) handlinger, der falder ind under § 6, stk.1, eller
- b) de i § 8, stk.1, nr.1, nævnte handlinger, medmindre strafforfølgning i domslandet er sket efter anmodning af den danske anklagemyndighed.

§ 10 b Sker der strafforfølgning mod en person, som i en anden stat er pålagt en sanktion for samme handling, skal der i det omfang, denne sanktion er fuldbyrdet, ske en tilsvarende nedsættelse af den sanktion, der pålægges her i landet.

§ 11 Er en person, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat, i fremmed stat straffet for en handling, der efter

dansk ret ville kunne medføre frakendelse eller fortabelse af kald eller erhverv eller anden rettighed, kan frakendelse heraf ske under en offentlig efter rigsadvokatens påbud anlagt sag.

§ 12 Anvendelsen af reglerne i §§ 6-8 begrænses ved de i folkeretten anerkendte undtagelser.

3. kapitel: Strafbarhedsbetingelser

§ 13 **Stk.1.** Handlinger foretagne i nødværge er straffri, for så vidt de har været nødvendige for at modstå eller afværge et påbegyndt eller overhængende uretmæssigt angreb og ikke åbenbart går ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed, angriberens person og det angrebne retsgodes betydning er forsvarligt.

Stk.2. Overskrider nogen grænserne for lovligt nødværge, bliver han dog straffri, hvis overskridelsen er rimeligt begrundet i den ved angrebet fremkaldte skræk eller ophidselse.

Stk.3. Tilsvarende regler finder anvendelse på handlinger, som er nødvendige for på retmæssig måde at skaffe lovlige påbud adlydt, iværksætte en lovlig pågribelse eller hindre en fanges eller tvangsanbragt persons rømning.

§ 14 En handling, der ellers ville være strafbar, straffes ikke, når den var nødvendig til afværgelse af truende skade på person eller gods, og lovovertrædelsen måtte anses for at være af forholdsvist underordnet betydning.

§ 15 Handlinger foretagne af børn under 15 år straffes ikke.

§ 16 **Stk.1.** Personer, der på gerningstiden var utilregnelige på grund af sindssygdom eller tilstande, der må ligestilles hermed, eller åndssvaghed i højere grad, straffes ikke. Befandt gerningsmanden sig som følge af indtagelse af alkohol eller andre rusmidler forbigående i en tilstand af sindssygdom eller i en tilstand, der må ligestilles hermed, kan straf dog pålægges, når særlige omstændigheder taler derfor.

Stk.2. Personer, der befandt sig i en tilstand af åndssvaghed

i lettere grad eller i en tilstand, som ganske må ligestilles med åndssvaghed, straffes ikke, medmindre særlige omstændigheder taler for at pålægge straf.

§ 17. (Ophævet).

§ 18. (Ophævet).

§ 19 Uagtsomhed straffes ved de i denne lov omhandlede lovovertrædelser kun, når det er særlig hjemlet. På andre lovovertrædelser er de pågældende straffebud anvendelige, også når lovovertrædelsen er begået af uagtsomhed, medmindre det modsatte har særlig hjemmel.

§ 20 Hvor straf eller forhøjet straf betinges af, at en forsætlig lovovertrædelse har en bestemt uforsætlig følge, indtræder denne straf dog kun, når sådan følge kan tilregnes gerningsmanden som uagtsom, eller han har undladt efter evne at afværge den, efter at han er blevet opmærksom på faren.

4. kapitel: Forsøg og medvirken

§ 21 **Stk.1.** Handlinger, som sigter til at fremme eller bevirke udførelsen af en forbrydelse, straffes, når denne ikke fuldbyrdes, som forsøg.

Stk.2. Den for lovovertrædelsen foreskrevne straf kan ved forsøg nedsættes, navnlig når forsøget vidner om ringe styrke eller fasthed i det forbryderske forsæt.

Stk.3. For så vidt ikke andet er bestemt, straffes forsøg kun, når der for lovovertrædelsen er foreskrevet højere straf end hæfte.

§ 22 Forsøg straffes ikke, når gerningsmanden frivillig og ikke på grund af tilfældige hindringer for gerningens udførelse eller for opnåelsen af det ved denne tilsigtede øjemed afstår fra iværksættelsen eller hindrer fuldbyrdelsen eller foretager handlinger, som ville have hindret fuldbyrdelsen, hvis denne ikke, ham uafvidende, var mislykkedes eller ad anden vej var afværget.

§ 23

Stk.1. Den for en lovovertrædelse givne straffebestemmelse omfatter alle, der ved tilskyndelse, råd eller dåd har medvirket til gerningen. Straffen kan nedsættes for den, der kun har villet yde en mindre væsentlig bistand eller styrke et allerede fattet forsæt, samt når forbrydelsen ikke er fuldbyrdet eller en tilsigtet medvirken er mislykkedes.

Stk.2. Straffen kan ligeledes nedsættes for den, der medvirker til krænkelse af et særligt pligtforhold, men selv står uden for dette.

Stk.3. For så vidt ikke andet er bestemt, kan straf for medvirken ved lovovertrædelser, der ikke straffes med højere straf end hæfte, bortfalde, når den medvirkende kun har villet yde en mindre væsentlig bistand eller styrke et allerede fattet forsæt, samt når hans medvirken skyldes uagtsomhed.

§ 24

Den medvirkende straffes ikke, hvis han under de i § 22 angivne betingelser hindrer fuldbyrdelsen eller foretager handlinger, som ville have hindret fuldbyrdelsen, hvis denne ikke, ham uafvidende, var mislykkedes eller ad anden vej var afværget.

5. kapitel

§§ 25-30. (Ophævet).

6. kapitel: Straffene

§ 31

De almindelige straffe er fængsel, hæfte og bøde.

§ 32

Når frihedsstraf idømmes for kortere tid end 3 måneder, fastsættes den i dage, ellers i måneder og år.

§ 33

Stk.1. Fængsel idømmes på livstid eller på tid, ikke under 30 dage og ikke over 16 år.

Stk.2. I tilfælde, hvor der er hjemmel til at forhøje den straf, der er foreskrevet for en lovovertrædelse, kan der dog idømmes fængsel indtil 20 år.

- § 34 Justitsministeren fastsætter regler om, i hvilket omfang fængsel skal fuldbyrdes i enrum eller i fællesskab. De dømte skal dog så vidt muligt have ophold i enrum om natten.
- § 35 **Stk.1.** De dømte har pligt til at udføre arbejde, der pålægges dem, efter regler, der fastsættes af justitsministeren. I disse fastsættes tillige regler om arbejdspenge til de dømte. Arbejdspengene kan anvendes som erstatning for skade eller udgifter, som den dømte under fængselsopholdet bliver ansvarlig for.
Stk.2. Arbejde uden for anstaltens område kan finde sted under anstaltens ledelse og tilsyn. Når det anses for formålstjenligt og fare for misbrug ikke antages at foreligge, kan der meddeles tilladelse til ophold uden for anstalten til deltagelse i undervisning eller til beskæftigelse hos arbejdsgiver.
- § 36 Når særlige omstændigheder taler derfor, kan der meddeles den dømte udgangstilladelse for et kortere tidsrum. Til personer, der udstår længerevarende fængselsstraf, kan sådan tilladelse endvidere meddeles, når det må anses for formålstjenligt med henblik på den pågældendes behandling, herunder forberedelse af hans løsladelse. Udgangstilladelse kan kun meddeles, når fare for misbrug ikke antages at foreligge.
- § 37. (Ophævet).
- § 38 **Stk.1.** Når to tredjedele af straffetiden, dog mindst 4 måneder, er udstået, afgør justitsministeren eller den, han bemyndiger dertil, om den dømte skal løslades på prøve.
Stk.2. Efter justitsministerens bestemmelse kan løsladelse på prøve ske tidligere, når særlige omstændigheder taler derfor, og den dømte har udstået halvdelen af straffetiden, dog mindst 4 måneder.
Stk.3. Prøveløsladelse kan i almindelighed ikke ske, når den resterende straffetid er mindre end 30 dage.
Stk.4. Løsladelse på prøve forudsætter, at den dømtes forhold ikke gør løsladelsen utilrådelig, at der er sikret ham passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at han erklærer at ville overholde de til løsladelsen knyttede vilkår.
- § 39 **Stk.1.** Løsladelse betinges af, at den pågældende ikke i prøvetiden begår strafbart forhold. Prøvetiden kan ikke overstige

3 år. Hvis den resterende straffetid overstiger 3 år, kan der dog fastsættes en prøvetid på indtil 5 år.

Stk.2. Det kan fastsættes som vilkår for løsladelsen, at den pågældende i hele prøvetiden eller en del af denne undergives tilsyn og fører et ordentligt liv. Yderligere vilkår kan fastsættes efter reglerne i § 57. Vilkår om ophold i hjem, hospital eller anden institution har ikke gyldighed for længere tidsrum end den resterende straffetid. § 57, stk.2, og § 59, stk.1, finder tilsvarende anvendelse.

§ 40

Stk.1. Begår den prøveløsladte nyt strafbart forhold i prøvetiden, og foretages der inden dennes udløb rettergangsskridt, hvorved han sigtes for forholdet, træffer retten afgørelse i overensstemmelse med § 61, stk.2, således at reststraffen lige-stilles med en betinget dom.

Stk.2. Overtræder den prøveløsladte i øvrigt de fastsatte vilkår, kan justitsministeren

- 1) tildele advarsel,
- 2) ændre vilkårene og forlænge prøvetiden inden for den i § 39 fastsatte længstetid eller
- 3) under særlige omstændigheder bestemme, at han skal ind-sættes til udståelse af reststraffen.

Stk.3. Begår den prøveløsladte strafbart forhold i prøvetiden, uden at der rejses tiltale herfor, finder reglerne i stk.2 tilsva-rende anvendelse. Det samme gælder, såfremt den prøveløs-ladte i udlandet dømmes for strafbart forhold begået i prøve-tiden, uden at der i forbindelse med dommen er taget stilling til spørgsmålet om fuldbyrdelse af reststraffen.

Stk.4. Afgørelse efter stk.2, jfr. stk.3, kan kun træffes inden prøvetidens udløb.

Stk.5. Træffes der ikke bestemmelse om fuldbyrdelse af rest-straffen efter stk.1 eller stk.2, jfr. stk.3, anses straffen for ud-stået på det tidspunkt, da prøveløsladelse fandt sted.

Stk.6. Såfremt genindsættelse er bestemt i medfør af stk.2, jfr. stk.3, kan fornyet prøveløsladelse ske, selv om de tids-mæssige betingelser i § 38, stk.1 og 2, ikke er opfyldt med hensyn til reststraffen. Med hensyn til prøvetid efter sådan prøveløsladelse gælder de i § 39 fastsatte tider med fradrag af den tid, i hvilken den pågældende tidligere har været prøve-løsladt.

Straffeloven § 40 a Ved eftergivelse af resten af en tidsbestemt straf ved betinget benådning af en person, der har udstået mere end 3 måneder af straffetiden, kan det fastsættes som vilkår for benådningen, at bestemmelserne i § 40, stk.1-5, finder tilsvarende anvendelse.

§§ 41-43. (Ophævet).

§ 44 Stk.1. Hæfte idømmes fra 7 dage til 6 måneder. Bestemmelserne i § 34 og § 36, 1.pkt., finder tilsvarende anvendelse.
Stk.2. Fangerne må ikke hensættes sammen med andre fanger end sådanne, som udstår straf af hæfte. Forplejningen er ikke indskrænket til den anordnede fangekost. Inden for de grænser, som god orden i fængslet kræver, har fangerne ret til selv at forske sig, hvad de ønsker til personlig brug og udstyr af cellen.
Stk.3. Fangerne er berettigede til selv at skaffe sig arbejde, der er foreneligt med sikkerheden og god orden i fængslet; arbejdsudbyttet tilfalder fangen. Skafter fangen sig ikke sådant arbejde, pålægges det ham mod vederlag at udføre et under hensyn til hans dannelsestrin og livsstilling passende arbejde i et sådant omfang, som er nødvendigt til en rimelig sysselsættelse.

§ 45 Fanger må ikke sysselsættes med sundhedsfarligt arbejde. De skal holdes forsikrede mod følger af ulykkestilfælde. Nærmere regler for gennemførelsen af sidstnævnte bestemmelse, derunder om udbetaling og bestyrelse af forsikringssummer, kan fastsættes ved kgl. anordning.

§ 46 Stk.1. Den tid, i hvilken en fange indlægges på sygehus, medregnes til straffetiden, medmindre indlæggelsen skyldes hans eget forhold under strafudståelsen.
Stk.2. Den tid, i hvilken en indsat unddrager sig strafudståelsen, medregnes ikke i straffetiden.

§ 47 Stk.1. Over for dømte, der udstår frihedsstraf, kan følgende disciplinærstraffe anvendes:

- 1) udelukkelse fra begunstigelser, der er hjemlet for dømte, hvis opførsel er tilfredsstillende,

- 2) udelukkelse fra arbejde indtil 14 dage,
- 3) hensættelse i strafcelle indtil 3 måneder, for dømte, der udstår hæfte, dog kun indtil 14 dage.
- 4) over for dømte, der udstår fængsel: udelukkelse fra arbejdsgodtgørelse eller inddragelse af allerede erhvervet arbejdsgodtgørelse.
- 5) over for dømte, der udstår hæfte: udelukkelse i indtil 30 dage fra adgang til selv at sørge for deres forplejning.

Stk.2. Flere disciplinærstraffe kan anvendes i forening.

Stk.3. Såfremt en person, der udstår frihedsstraf, findes i besiddelse af genstande, som ulovligt er indført, erhvervet eller tilvirket i anstalten, kan genstandene konfiskeres, medmindre de tilhører nogen, der ikke er ansvarlig for det ulovlige forhold.

§ 48 Spændetrøje, håndjern, hensættelse i sikringscelle eller andre sikringsmidler kan i det for øjemedet nødvendige omfang anvendes for at afværge truende vold, betvinge voldsom modstand eller forebygge rømning. Hensættelse i sikringscelle i længere tid end 6 måneder kræver justitsministerens godkendelse.

§ 49 Stk.1. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om fuldbyrdelse af fængsel og hæfte.

Stk.2. Findes det hensigtsmæssigt på grund af domfældtes alder, helbredstilstand eller andre særlige omstændigheder, kan justitsministeren bestemme, at den pågældende midlertidigt eller for resten af straffetiden skal overføres til hospital eller til egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg.

§ 50 Stk.1. Bøde, der pålægges i henhold til denne lov, tilfalder statskassen.

Stk.2. Bøde kan idømmes som tillægsstraf til anden strafart, når tiltalte ved lovovertrædelsen har opnået eller tilsigtet at opnå økonomisk vinding for sig selv eller andre.

§ 51 Stk.1. Når bøde i henhold til denne lov idømmes eller vedtages i retten, fastsættes bødestrafen i dagbøder. Dette gælder dog ikke bøder, der pålægges som tillægsstraf til anden retsfølge. Dagbødernes antal bestemmes under hensyn til lov-

overtrædelsens beskaffenhed og de i § 80 nævnte omstændigheder til mindst 1 og højst 60. Størrelsen af den enkelte dagbod fastsættes til et beløb svarende til den pågældendes gennemsnitlige dagindtægt, idet der dog ved beløbets fastsættelse bør tages hensyn til bødefældtes livsvilkår, herunder hans formue, forsørgerpligter og andre forhold, der indvirker på betalingsevnen. Dagboden kan dog ikke fastsættes til et lavere beløb end 2 kr.

Stk.2. Når bøde skal fastsættes for en forseelse, hvorved den pågældende har opnået eller tilsigtet at opnå betydelig økonomisk vinding for sig selv eller andre, og anvendelsen af dagbøder vil medføre, at bødebeløbet ansættes lavere, end det skønnes rimeligt under hensyn til størrelsen af den fortjeneste, der enten er eller kunne være opnået ved lovovertrædelsen, kan retten dog i stedet for dagbøder anvende anden straf af bøde.

Stk.3. Ved fastsættelsen af andre bøder vil der inden for de grænser, som hensynet til lovovertrædelsens beskaffenhed og de i § 80 nævnte omstændigheder tilsteder, være at tage særligt hensyn til den skyldiges betalingsevne.

§ 52 **Stk.1.** Retten kan fastsætte en frist af indtil 3 måneder til bødens betaling.

Stk.2. Afdragsvis betaling kan tilstedes af politiet.

Stk.3. Betales en bøde ikke, bliver den at inddrive ved udpantning, medmindre politiet skønner, at inddrivelse ikke er mulig eller ville gøre føleligt skår i den bødefældtes livsvilkår.

§ 53 Indgår en bøde ikke, træder i dennes sted en forvandlingsstraf af hæfte eller fængsel.

§ 54 **Stk.1.** Bøde, der er idømt eller vedtaget for en domstol, afsones efter reglerne om straf af hæfte. Fængsel kan dog anvendes, hvis den pågældende i løbet af de sidste 5 år har udstået strengere frihedsstraf end hæfte eller mere end én gang har udstået forvandlingsstraf. Om arten af forvandlingsstraf samt om dens varighed træffer retten afgørelse samtidig med bødens fastsættelse. Når bøden er fastsat som dagbod, iagttages ved forvandlingsstraffens beregning, at én dags hæfte eller fængsel svarer til én dagbod, dog at forvandlingsstraf

fen ikke kan sættes lavere end 2 dage. Er bøden fastsat på anden måde, kan forvandlingsstraffen ikke sættes lavere end 2 dage og ikke højere end 60 dage; i særlige tilfælde kan forvandlingsstraffen dog forhøjes indtil 9 måneder.

Stk.2. Er en del af bøden betalt, bliver forvandlingsstraffen forholdsvis at nedsætte, dog således, at en del af en dag regnes som en hel dag og at forvandlingsstraffen ikke kan nedsættes under ovennævnte mindstetid. Er en del af bøden afsonet, men resten tilbydes betalt, tages ved beregningen af denne rest alene hensyn til de hele dage, hvori forvandlingsstraf er udstået.

Stk.1. Bøde, der ikke er idømt eller vedtaget for en domstol, afsones efter reglerne om hæfte.

Stk.2. Bøde på 1.000 kr. eller derunder afsones med 1 dag for hver 100 kr. For andre bøder fastsættes forvandlingsstraffen af underretten i den retskreds, hvor den pågældende bor eller opholder sig.

Stk.3. Bestemmelserne i § 54, stk.1, sidste punktum, og stk.2, finder tilsvarende anvendelse.

7. kapitel: Betingede domme

Stk.1. Finder retten det upåkrævet, at straf kommer til fuldbyrdelse, bestemmes det i dommen, at spørgsmålet om straf fastsættelse udsættes og bortfalder efter en prøvetid.

Stk.2. Såfremt det må anses for mere formålstjenligt, kan retten fastsætte straffen og bestemme, at fuldbyrdelsen udsættes og bortfalder ved udløbet af prøvetiden. Dette gælder dog kun, såfremt straffen er bøde, hæfte eller fængsel.

Stk.3. Udsættelsen betinges af, at den dømte ikke i prøvetiden begår strafbart forhold, og at han overholder de vilkår, som måtte være fastsat i medfør af § 57. Prøvetiden fastsættes af retten og kan i almindelighed ikke overstige 3 år. Under særlige omstændigheder kan dog fastsættes en prøvetid på indtil 5 år.

Stk.1. Retten kan som vilkår for udsættelsen bestemme, at den dømte i hele prøvetiden eller en del af denne skal undergives tilsyn. Endvidere kan retten fastsætte andre vilkår, som findes formålstjenlige, herunder at den dømte

- 1) overholder særlige bestemmelser vedrørende opholdssted, arbejde, uddannelse, anvendelse af fritid eller samkvem med bestemte personer,
- 2) tager ophold i egnet hjem eller institution; for sådant ophold fastsættes ved dommen en længstetid, der i almindelighed ikke kan overstige 1 år,
- 3) afholder sig fra misbrug af alkohol, narkotika eller lignende medikamenter,
- 4) underkaster sig afvænningsbehandling for misbrug af alkohol, narkotika eller lignende medikamenter, om fornødent på hospital eller i særlig institution,
- 5) underkaster sig psykiatrisk behandling, om fornødent på hospital,
- 6) retter sig efter tilsynsmyndighedens bestemmelse om indskrænkninger i rådigheden over indtægter og formue og om opfyldelse af økonomiske forpligtelser,
- 7) betaler erstatning for tab, der er forvoldt ved lovovertrædelsen,
- 8) efter bestemmelse af børne- og ungdomsforsorgens myndigheder undergives børne- og ungdomsforsorg, eventuelt af nærmere angivet art, og efterkommer de forskrifter, forsorgsmyndigheden meddeler ham.

Stk.2. Justitsministeren fastsætter nærmere regler om gennemførelsen af tilsyn og de i stk.1, nr.1-7, nævnte vilkår.

§ 58

Stk.1. Skønnes anvendelse af ubetinget frihedsstraf påkrævet, men taler oplysningerne om tiltaltes personlige forhold for anvendelse af betinget dom efter § 56, kan retten bestemme, at en del af den forskyldte straf, dog højst 3 måneder, skal fuldbyrdes, medens dommen i øvrigt gøres betinget. I dette tilfælde kan ubetinget hæftestraf anvendes, selv om denne strafart ikke i øvrigt er hjemlet for overtrædelsen. Ubetinget hæftestraf kan idømmes i forbindelse med betinget fængselsstraf.

Stk.2. I forbindelse med betinget dom kan der idømmes bøde, selv om sådan straf ikke er hjemlet for den pågældende lovovertrædelse.

§ 59

Stk.1. Er der i medfør af § 57 truffet bestemmelse om tilsyn, meddeler tilsynsmyndigheden de forskrifter, der er nødvendige til gennemførelsen af tilsynet og de yderligere vilkår, som måtte være fastsat.

Stk.2. De i medfør af § 57 fastsatte vilkår kan senere ændres eller ophæves ved retskendelse efter begæring fra anklagemyndigheden eller den dømte. Begæring fra den dømte fremsættes over for anklagemyndigheden, der snarest muligt indbringer spørgsmålet for retten. Tages en begæring fra den dømte ikke til følge, kan han ikke fremsætte ny begæring, før der er forløbet et halvt år fra kendelsens afsigelse.

Stk.3. De i stk.2 nævnte spørgsmål indbringes for den underret, som har pådømt sagen i første instans, eller underretten i den retskreds, hvor den dømte bor eller opholder sig. Såfremt sagen er pådømt ved landsret i første instans, træffes afgørelsen af underretten i den retskreds, hvor den dømte bor eller opholder sig.

§ 60

Stk.1. Hvis den dømte overtræder de i medfør af § 57 fastsatte vilkår, kan retten i den anledning

- 1) tildele advarsel,
- 2) ved kendelse ændre vilkårene og forlænge prøvetiden inden for den i § 56, stk.3, fastsatte længstetid,
- 3) ved dom fastsætte straf eller anden retsfølge for den begåede lovovertrædelse eller – hvis straf er fastsat i den betingede dom – afsige kendelse om fuldbyrdelse af denne straf. § 58, stk.1, finder tilsvarende anvendelse.

Stk.2. Med hensyn til de i stk.1 nævnte retsafgørelser finder § 59, stk.3, tilsvarende anvendelse.

§ 61

Stk.1. Såfremt der inden prøvetidens udløb foretages rettergangsskridt mod den dømte, hvorved han sigtes for strafbart forhold, der er begået før den betingede dom, fastsætter retten retsfølgen for dette forhold og den tidligere pådømte lovovertrædelse.

Stk.2. Begår den dømte nyt strafbart forhold i prøvetiden, og foretages der inden dennes udløb rettergangsskridt, hvorved han sigtes for forholdet, fastsætter retten en ubetinget straf eller anden retsfølge for dette forhold og den tidligere pådømte lovovertrædelse. Herved finder bestemmelserne i § 88, stk.

2-5, tilsvarende anvendelse. Når omstændighederne taler derfor, kan retten i stedet

- 1) idømme ubetinget straf alene for det nye forhold, eventuelt i forbindelse med en ændring af vilkårene i den betingede dom, eller
- 2) afsige ny betinget dom vedrørende begge lovovertrædelser i overensstemmelse med reglerne i dette kapitel.

§ 61 a Ved hel eller delvis eftergivelse af tidsbestemt straf ved betinget benådning kan det uden for de i § 40 a omhandlede tilfælde indsættes som vilkår for beådningen, at bestemmelserne i §§ 59-61 om domstolenes kompetence med hensyn til fuldbyrdelse af eller ændring af vilkår i betingede domme finder tilsvarende anvendelse.

8. kapitel

§§ 62-67. (Ophævet).

9. kapitel: Andre retsfølger af den strafbare handling

§ 68 Hvis en tiltalt frifindes for straf i medfør af § 16, kan retten træffe bestemmelse om anvendelse af andre foranstaltninger, der findes formålstjenlige for at forebygge yderligere lovovertrædelser. Såfremt mindre indgribende foranstaltninger som tilsyn, bestemmelser vedrørende opholdssted eller arbejde, afvænningsbehandling, psykiatrisk behandling m.v. ikke findes tilstrækkelige, kan det bestemmes, at den pågældende skal anbringes i hospital for sindslidende, i institution for åndssvage eller under åndssvageforsorg eller i egnet hjem eller institution til særlig pleje eller forsorg. Anbringelse i forvaring kan ske under de betingelser, der er nævnt i § 70.

§ 69 Stk.1. Befandt gerningsmanden sig ved den strafbare handling foretaget i en tilstand, der var betinget af mangelfuld

udvikling, svækkelse eller forstyrrelse af de psykiske funktioner, og som ikke er af den i § 16 nævnte beskaffenhed, kan retten, såfremt det findes formålstjenligt, i stedet for at idømme straf træffe bestemmelse om foranstaltninger som nævnt i § 68, 2.pkt.

Stk.2. Medfører en afgørelse efter stk.1, at den dømte skal anbringes i institution, eller giver afgørelsen mulighed herfor, fastsættes ved dommen en længstetid for opholdet, der i almindelighed ikke kan overstige 1 år. Under særlige omstændigheder kan retten efter anmodning fra anklagemyndigheden ved kendelse fastsætte en ny længstetid.

§ 70

En person kan dømmes til forvaring, hvis:

- 1) han findes skyldig i drab, røveri, voldtægt eller anden alvorlig sædelighedsforbrydelse, frihedsberøvelse, alvorlig voldsforbrydelse, trusler af den i § 266 nævnte art eller brandstiftelse eller i forsøg på en af de nævnte forbrydelser og
- 2) det efter karakteren af de begåede forhold og oplysningerne om hans person, herunder navnlig om tidligere kriminalitet, må antages, at han frembyder nærliggende fare for andres liv, legeme, helbred eller frihed, og
- 3) anvendelse af forvaring i stedet for fængsel findes påkrævet for at forebygge denne fare.

§ 71

Stk.1. Såfremt der bliver tale om at dømme en tiltalt til anbringelse i institution eller i forvaring efter reglerne i §§ 68-70, kan der af retten beskikkes ham en bistandsværge, så vidt muligt en person af hans nærmeste pårørende, der sammen med den beskikkede forsvarer skal bistå tiltalte under sagen.

Stk.2. Er tiltalte dømt til anbringelse som nævnt i stk.1, eller giver afgørelsen mulighed for sådan anbringelse, skal der beskikkes ham en bistandsværge. Denne skal holde sig underrettet om den dømtes tilstand og drage omsorg for, at opholdet og andre foranstaltninger ikke udstrækkes længere end nødvendigt. Beskikkelsen ophører, når foranstaltningen endeligt ophæves.

§ 72

Stk.1. Bestemmelse om ændring eller om endelig ophævelse af en foranstaltning efter §§ 68-70 træffes ved kendelse efter

begæring fra anklagemyndigheden, anstaltsledelsen, bistandsværgen eller den dømte. Begæring fra anstaltsledelsen, bistandsværgen eller den dømte fremsættes over for anklagemyndigheden, der snarest muligt indbringer spørgsmålet for retten. Tages en begæring fra bistandsværgen eller den dømte ikke til følge, kan ny begæring ikke fremsættes, før der er forløbet et halvt år fra kendelsens afsigelse.

Stk.2. Bestemmelsen i § 59, stk.3, finder tilsvarende anvendelse på afgørelser efter stk.1. Er der spørgsmål om ændring af foranstaltningen på grund af ny lovovertrædelse, afgøres spørgsmålet dog af den ret, der behandler sagen vedrørende overtrædelsen.

§ 73 **Stk.1.** Er den, der har begået en strafbar handling, efter dens foretagelse, men før dom er afsagt, kommet i en ikke blot forbigående tilstand af den i § 16 eller § 69, stk.1, nævnte art, afgør retten, om straf skal idømmes eller bortfalde. Hvis det findes formålstjenligt, kan retten bestemme, at foranstaltninger efter § 68 eller § 69 skal anvendes i stedet for straf, eller indtil straffen måtte kunne fuldbyrdes.

Stk.2. Bestemmelserne i §§ 71-72 finder tilsvarende anvendelse.

Stk.3. Såfremt en person, der idømmes straf i medfør af stk.1, 2.pkt., anbringes i institution, medregnes varigheden af sådant ophold i straffetiden.

§ 74 Justitsministeren fastsætter regler om behandlingen af personer, der anbringes i forvaring.

§ 75 **Stk.1.** Udbyttet ved en strafbar handling eller et hertil svarende beløb kan helt eller delvis konfiskeres. Savnes der fornødent grundlag for at fastslå beløbets størrelse, kan der konfiskeres et beløb, som skønnes at svare til det indvundne udbytte.

Stk.2. Såfremt det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser, eller særlige omstændigheder i øvrigt taler derfor, kan der ske konfiskation af

- 1) genstande, der har været brugt eller bestemt til at bruges ved en strafbar handling,
- 2) genstande, der er frembragt ved en strafbar handling, og

3) genstande, med hensyn til hvilke der i øvrigt er begået en strafbar handling.

Stk.3. I stedet for konfiskation af de i stk.2 nævnte genstande kan der konfiskeres et beløb svarende til deres værdi eller en del heraf.

Stk.4. I stedet for konfiskation efter stk.2 kan der træffes bestemmelse om foranstaltninger vedrørende genstandene til forebyggelse af yderligere lovovertrædelser.

Stk.5. Når en forening opløses ved dom, kan dens formue, arkiv, protokoller og lignende konfiskeres.

§ 76 **Stk.1.** Konfiskation efter § 75, stk.1, kan ske hos den, hvem udbyttet er tilfaldet umiddelbart ved den strafbare handling.

Stk.2. Konfiskation af de i § 75, stk.2 og 3, nævnte genstande og værdier kan ske hos den, der er ansvarlig for lovovertrædelsen, og hos den, på hvis vegne han har handlet.

Stk.3. Særligt sikrede rettigheder over genstande, der konfiskeres, bortfalder kun efter rettens bestemmelse under betingelser svarende til de i stk. 2 anførte.

Stk.4. Har en af de i stk.1 og 2 nævnte personer efter den strafbare handling foretaget dispositioner over udbytte eller genstande af den i § 75, stk.2, omhandlede beskaffenhed eller rettigheder herover, kan det overdragne eller dets værdi konfiskeres hos erhververen, såfremt denne var bekendt med det overdragnes forbindelse med den strafbare handling eller har udvist grov uagtsomhed i denne henseende, eller hvis overdragelsen er sket som gave.

Stk.5. Såfremt en person, der har konfiskationsansvar efter stk. 1-4, dør, bortfalder hans ansvar. Dette gælder dog ikke konfiskation efter § 75, stk.1.

§ 77 **Stk.1.** Sker der konfiskation efter § 75, stk.1, og har nogen erstatningskrav i anledning af lovovertrædelsen, kan det konfiskerede anvendes til dækning af erstatningskravet.

Stk.2. Det samme gælder genstande og værdier konfiskeret efter § 75, stk.2 og 3, såfremt der ved dommen træffes bestemmelse derom.

Stk.3. Har den dømte i et af de i stk.1 og 2 nævnte tilfælde betalt den forurettede erstatning efter dommen, nedsættes konfiskationsbeløbet tilsvarende.

Straffeloven § 77 a Genstande, som på grund af deres beskaffenhed i forbindelse med andre foreliggende omstændigheder må befrygtes at ville blive brugt ved en strafbar handling, kan konfiskeres, for så vidt det må anses for påkrævet for at forebygge den strafbare handling. § 75, stk.4, finder tilsvarende anvendelse.

§ 78 Stk.1. Strafbart forhold medfører ikke tab af borgerlige rettigheder, herunder ret til virksomhed i henhold til almindeligt næringsbrev eller sønæringsbevis.

Stk.2. Den, der er dømt for strafbart forhold, kan dog udelukkes fra at udøve virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet.

Stk.3. Spørgsmål om, hvorvidt det udviste forhold er til hinder for udøvelse af en i stk.2 omhandlet virksomhed, skal af anklagemyndigheden på begæring enten af den, der har fået afslag på ansøgning om sådan autorisation eller godkendelse, eller af vedkommende myndighed indbringes for retten. § 59, stk.3, finder tilsvarende anvendelse. Afgørelsen træffes ved kendelse. Såfremt afgørelsen går ud på udelukkelse fra den pågældende virksomhed, kan spørgsmålet på ny indbringes for retten, dog tidligst efter 2 års forløb. Autorisation eller godkendelse kan også inden udløbet af denne frist meddeles af vedkommende myndighed.

§ 79 Stk.1. Den, som udøver en af de i § 78, stk.2, omhandlede virksomheder, kan ved dom for strafbart forhold frakendes retten til fortsat at udøve den pågældende virksomhed eller til at udøve den under visse former, såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen. Det samme gælder, når særlige omstændigheder taler derfor, om udøvelse af anden virksomhed. Frakendelsen sker på tid fra 1 til 5 år, regnet fra endelig dom, eller indtil videre, i hvilket tilfælde spørgsmålet om fortsat udelukkelse fra den pågældende virksomhed efter 5 års forløb kan indbringes for retten efter de i § 78, stk.3, indeholdte regler.

Stk.2. Retten kan under behandlingen af den i stk.1, 1. punktum, nævnte sag ved kendelse udelukke den pågældende fra at udøve virksomheden, indtil sagen er endeligt afgjort. Det kan

ved dommen i sagen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning. **Straffeloven**

Stk.3. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan justitsministeren tillade, at indbringelse for retten sker, inden den i stk. 1 ommeldte 5 års frist er forløbet.

10. kapitel: Straffens fastsættelse

§ 80 Stk.1. Ved straffens udmåling skal der tages hensyn til lovovertrædelsens grovhed og til oplysninger om gerningsmandens person, herunder om hans almindelige personlige og sociale forhold, hans forhold før og efter gerningen samt hans bevæggrunde til denne.

Stk.2. At gerningen er udført af flere i forening, vil i reglen være at anse som en skærpende omstændighed.

§ 81 Stk.1. Det er en betingelse for anvendelsen af bestemmelser om forhøjet straf eller andre retsfølger i gentagelsestilfælde, at gerningsmanden, inden han på ny forbrød sig, i den danske stat er fundet skyldig i en efter det fyldte 18. år begået strafbar handling, som loven tillægger gentagelsesvirkning på den nu begåede, eller i forsøg på eller medvirken til en sådan.

Stk.2. Retten kan tillægge straffedomme afsagte uden for den danske stat samme gentagelsesvirkning som de her i landet afsagte.

Stk.3. Gentagelsesvirkningen ophører, når der, førend den nye strafbare handling blev begået, er forløbet 5 år, efter at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet. Er den tidligere straf en bødestraf, regnes den nævnte frist fra datoen for den endelige dom eller bødens vedtagelse. Med hensyn til betingede domme regnes fristen fra den endelige dom.

§ 82. (Ophævet).

§ 83 Stk.1. Begås nogen af de lovovertrædelser, der er nævnt i §§ 119, 121, 141, 142, 180, 181, 237, 244-247, 252, 260, 261, 266 og 291, stk.2, af en person, der udstår straf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, kan straffen forhøjes til det dobbelte.

Stk.2. Bestemmelsen i stk.1 finder tilsvarende anvendelse, dersom de dér nævnte forbrydelser begås af en tidligere fange over for en ved den pågældende anstalt ansat person eller med hensyn til anstalten eller dens ejendele, samt når en tidligere fange gør sig skyldig i en af de i § 124 omhandlede forbrydelser i forhold til en i den pågældende anstalt hensiddende fange.

Stk.3. Dersom den, der er dømt til fængsel på livstid og ikke benådet, i eller uden for fængslet begår en ny forbrydelse, fastsættes det ved dommen, hvilken frihedsstraf han ville have forskyldt, hvis den straf, han tidligere er idømt, ikke var livsvarig. Desuden kan der efter nærmere ved kgl. anordning fastsætte regler idømmes ham straf, svarende til en eller flere af de i § 47 nævnte disciplinærstraffe. Det kan ved anordningen fastsættes, at den i § 47, stk.1, under nr. 1 foreskrevne straf skal kunne idømmes på ubestemt tid, ligesom de under nr.2-3 foreskrevne største tidsrum kan fordobles.

§ 84 **Stk.1.** Den for en strafbar handling i loven foreskrevne straf kan nedsættés:

- 1) når nogen har overskredet grænserne for lovligt nødværge eller for den ved § 14 hjemlede nødret;
- 2) når gerningsmanden, da han foretog den straffbare handling, ikke var fyldt 18 år, og anvendelsen af lovens fulde straf på grund af hans ungdom må anses unødvendig eller skadelig. Straffen for sådanne personer må ikke overstige fængsel i 8 år;
- 3) når gerningsmanden har handlet i undskyldelig uvidenhed om eller undskyldelig misforståelse af retsregler, der forbyder eller påbyder handlingens foretagelse;
- 4) når gerningen er udført i en af den skadelidende ved retsstridigt indgreb eller grov fornærmelse fremkaldt oprørt sindsstemning;
- 5) når nogen ved sit afhængighedsforhold til en anden eller ved trusel om betydelig skade har ladet sig bevæge til gerningen;
- 6) når gerningsmanden, efter at den straffbare handling er fuldbyrdet, frivillig har afværget den af hans handling flydende fare;
- 7) når gerningsmanden, efter at den straffbare handling er fuld

byrdet, fuldt ud har genoprettet den ved gerningen forvoldte skade;

- 8) når han i øvrigt frivilligt har bestræbt sig for at forebygge fuldbyrdelsen eller genoprette den ved gerningen forvoldte skade;
- 9) når han frivilligt har angivet sig selv og aflagt fuldstændig tilståelse.

Stk.2. I de under nr.1-6 omhandlede tilfælde kan straffen under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde.

§ 85 Straffen kan nedsættes, når en strafbar handling er begået under indflydelse af stærk sindsbevægelse, eller når der foreligger andre særlige oplysninger om gerningsmandens sindstilstand eller omstændighederne ved gerningen og de nævnte forhold taler for en mildere straf end den, som ellers ville finde anvendelse. Under særlig formildende omstændigheder kan straffen bortfalde.

§ 86 **Stk.1.** Har den dømte været anholdt, varetægtsfængslet eller indlagt til mentalundersøgelse, afkortes et antal dage svarende til det antal påbegyndte døgn, frihedsberøvelsen eller indlæggelsen har været, i den idømte frihedsstraf. Frihedsberøvelser, der ikke har været i mindst 24 timer, medfører ikke afkortning. Dommen skal indeholde oplysning om varigheden af frihedsberøvelser og indlæggelser, der medfører afkortning. Retten kan undtagelsesvis bestemme, at hele straffen skal anses for udstået, selv om den idømte straf er længere end den tid, hvori den dømte har været frihedsberøvet eller indlagt. Hvis en anke afvises eller frafalder, træffes en sådan afgørelse ved beslutning af den overordnede ret. Er bødestraf idømt, skal det i dommen bestemmes, at bøden eller en del af denne skal anses for udstået.

Stk.2. Ved dom efter § 58, stk.1, skal afkortning ske i den ubetingede del af straffen.

Stk.3. Bestemmelserne i stk.1 og 2 finder også anvendelse ved retsafgørelser efter § 60, stk.1, nr.3, i tilfælde, hvor den betinget dømte før afgørelsen har været anholdt eller varetægtsfængslet.

Stk.4. Har den dømte været anholdt, varetægtsfængslet eller indlagt til mentalundersøgelse i udlandet, bestemmer retten,

i hvilket omfang der skal ske afkortning i den idømte straf.

Stk.5. Bestemmelserne i stk.1, 1. og 2.pkt., finder tilsvarende anvendelse for personer, der indsættes til afsoning af frihedsstraf efter at have været anholdt eller varetægtsfængslet på grund af overtrædelse af vilkår for benådning eller prøve-løsladelse.

§ 87 Når nogen i henhold til § 79 frakendes de dér omhandlede rettigheder, kan straffen nedsættes og, hvis den ikke ville have oversteget hæfte, bortfalde.

§ 88 **Stk.1.** Har nogen ved en eller flere handlinger begået flere lovovertrædelser, fastsættes der for disse en fælles straf indenfor den foreskrevne strafferamme eller, hvis flere strafferammer kommer i betragtning, den strengeste af disse. Under særdeles skærpende omstændigheder kan straffen overstige den højeste for nogen af lovovertrædelserne foreskrevne straf med indtil det halve.

Stk.2. Medfører de til straffens bestemmelse medvirkende lovovertrædelser frihedsstraf af forskellig art, fastsættes en fælles frihedsstraf i den strengeste strafart, jfr. dog § 58, stk.1.

Stk.3. Medfører en af lovovertrædelserne frihedsstraf, en anden bøde, kan retten i stedet for en fælles frihedsstraf idømme bøde ved siden af frihedsstraf.

Stk.4. Medfører en af lovovertrædelserne dagbod, en anden af dem bødestraf af anden art, fastsætter retten en fælles straf af dagbod, medmindre det efter omstændighederne skønnes rettest at fastsætte straf for hver overtrædelse for sig.

Stk.5. Medfører en af lovovertrædelserne foranstaltning efter §§ 68-70, medens der for en anden er forskyldt straf, kan retten bestemme, at denne straf bortfalder.

§ 89 Findes nogen, som allerede er dømt til straf, yderligere skyldig i en forud for dommen begået strafbar handling, bliver en tillægsstraf at idømme, for så vidt samtidig påkendelse ville have medført forhøjelse af straffen. Tillægsstraf kan idømmes i kortere tid end foreskrevet i §§ 33 og 44. Dersom fuldbyrdelse af den tidligere idømte straf ikke er afsluttet, følges så vidt muligt reglerne i § 88.

§ 89 a I forbindelse med en dom, hvorved en person idømmes foranstaltning efter §§ 68-70, kan retten træffe bestemmelse om bortfald af en tidligere idømt straf, som ikke er fuldbyrdet.

§ 90 **Stk.1.** Såfremt en person skal afsone straf af fængsel i forbindelse med en hæftestraf, kan denne efter bestemmelse af den straffuldbærende myndighed omsættes til fængsel.

Stk.2. Kan en ved loven hjemlet strafforhøjelse ikke ske indenfor de for den foreskrevne strafart dragne grænser, omsættes straffen til den nærmest strengere strafart.

Stk.3. Ved omsætning af hæfte til fængsel efter reglerne i stk.1 og 2 regnes 2 dages fængsel lig med 3 dages hæfte.

§ 91 **Stk.1.** Overstiger den for en handling foreskrevne straf ikke hæfte, kan i stedet for hæfte fængsel i indtil samme tid idømmes, hvis den skyldige tidligere har udstået straf af fængsel.

Stk.2. Over for den, der ikke er fyldt 21 år, kan straf af bøde eller hæfte anvendes, selv om disse strafarter ikke er hjemlet for det strafbare forhold.

11. kapitel: Ophør af den strafbare handlings retsfølger

§ 93 En lovovertrædelse straffes ikke, når der er indtrådt forældelse efter §§ 93-94.

§ 94 **Stk.1.** Forældelsesfristen er

- 1) 2 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 1 år for overtrædelsen, eller når straffen for overtrædelsen ikke ville overstige bøde.
- 2) 5 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 4 år.
- 3) 10 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel i 10 år.
- 4) 15 år, når der ikke er hjemlet højere straf end fængsel på bestemt tid.

Stk.2. For overtrædelse af denne lovs § 296, stk.1, nr.2 og 3, og stk.2, § 297 og § 302 er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 5 år. Det samme gælder strafansvar for overtrædelser, hvorved nogen unddrager sig betaling af told eller af-

gifter til det offentlige, eller som er egnede til at medføre, at nogen uberettiget fritages for betaling af sådanne beløb.

Stk.3. For overtrædelse af denne lovs § 289, 1.pkt., eller §§ 13, 15 eller 16 i skattekontrolloven er forældelsesfristen i intet tilfælde mindre end 10 år.

Stk.4. Har nogen ved samme handling begået flere lovovertrædelser, for hvilke der efter stk.1-3 gælder forskellige forældelsesfrister, skal den længste af disse frister anvendes med hensyn til samtlige overtrædelser.

§ 94 Stk.1. Forældelsesfristen regnes fra den dag, da den strafbare virksomhed eller undladelse er ophørt.

Stk.2. Når strafbarheden afhænger af eller påvirkes af en indtrædt følge eller anden senere begivenhed, regnes fristen dog først fra følgen eller begivenhedens indtræden.

Stk.3. Er forholdet begået på et dansk skib uden for riget, regnes fristen fra den dag, da skibet er kommet til dansk havn. Fristens begyndelsestidspunkt kan dog ikke efter denne bestemmelse udskydes i mere end 1 år.

Stk.4. Forældelsesfristen afbrydes ved ethvert rettergangsskridt, hvorved den pågældende sigtes for overtrædelsen. I sager, der efter retsplejeloven kan afgøres ved vedtagelse af bødeforelæg udfærdiget af politiet, afbrydes forældelsesfristen, når sigtede gøres bekendt med forelægget. I andre tilfælde, hvor straf for en overtrædelse kan pålægges af en administrativ myndighed, afbrydes fristen, når den pågældende gøres bekendt med, at han er sigtet for overtrædelsen.

Stk.5. Frafaldes forfølgningen, uden at beslutningen herom omgøres af overordnet anklagemyndighed inden for den almindelige omgørelsesfrist, løber forældelsesfristen videre, som om forfølgning ikke havde fundet sted. Dette gælder også, når forfølgningen standses på ubestemt tid. Skyldes standsningen, at sigtede har unddraget sig forfølgningen, medregnes forfølgningstiden dog ikke ved beregningen af forældelsesfristen.

§ 95 Når en handling på grund af forældelse ikke kan straffes, kan den heller ikke medføre retsfølger efter §§ 68-70, § 164, stk. 4, eller § 236, konfiskation eller frakendelse af rettigheder. For konfiskation er forældelsesfristen dog i intet tilfælde mindre end 5 år og for konfiskation efter § 75, stk.1, ikke mindre end 10 år.

Stk.1. Adgang til privat påtale og til at begære offentlig påtale bortfalder, når den berettigede ikke har anlagt sag eller fremsat begæring inden 6 måneder efter, at han har fået sådan kundskab, at han har tilstrækkeligt grundlag for sagsanlæg eller fremsættelse af påtalebegæring.

Stk.2. Er der flere påtaleberettigede eller flere skyldige, regnes fristen særskilt for hver af dem. Såfremt fristen for begæring om offentlig påtale er overskredet for en af de skyldige, men ikke for de øvrige, beror det dog på anklagemyndighedens afgørelse, om en begæring om påtale mod disse skal tages til følge.

Stk.3. Adgangen til at rejse privat påtale eller begære offentlig påtale bortfalder, når 6 måneder er forløbet efter den forurettedes død.

Stk.4. Fører en privat påtalt sag ikke til afgørelse af straffpåstanden, løber fristen videre, således at den tid, hvori forfølgning har fundet sted, ikke medregnes.

Stk.5. Bestemmelserne i stk.1-4 finder også anvendelse med hensyn til de retsfølger, der omtales i § 273, dog at forældelsesfristen er 3 år.

Stk.1. Idømt frihedsstraf og andre retsfølger af frihedsberøvende karakter bortfalder ved forældelse efter reglerne i stk.2-6.

Stk.2. Forældelsesfristen er:

- 1) 5 år for hæfte og fængsel indtil 1 år,
- 2) 10 år for fængsel i mere end 1 år, men ikke over 4 år, samt for foranstaltninger efter §§ 68-69,
- 3) 15 år for fængsel i mere end 4 år, men ikke over 8 år, samt for forvaring efter § 70 og
- 4) 20 år for fængsel på tid over 8 år.

Stk.3. Forældelsesfristen regnes fra det tidspunkt, da dommen efter lovgivningens almindelige regler kunne fuldbyrdes.

Stk.4. I forældelsesfristen medregnes ikke den tid, i hvilken

- 1) fuldbyrdelse er udsat ved betinget dom eller betinget benådning.

- 2) den pågældende udstår anden frihedsstraf eller er undergivet anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter.

Stk.5. Forældelsesfristen afbrydes, når fuldbyrdelsen påbegyndes.

Stk.6. Er der truffet bestemmelse om genindsættelse efter prøveløsladelse eller prøveudskrivning eller efter betinget benådning for en del af en straf, regnes forældelsesfristen for reststraffen eller den resterende del af anden retsfølge fra bestemmelsen om genindsættelse. Afbrydes fuldbyrdelsen på anden måde end ved prøveløsladelse, prøveudskrivning eller benådning, regnes fristen fra afbrydelsen.

§ 97 a Stk.1. Bøde bortfalder efter 3 år, hvis der ikke forinden er indgivet begæring om udpantning. For bøde på over 3.000 kr. er fristen dog 5 år.

Stk.2. Forvandlingsstraf for bøde bortfalder efter de i stk.1 nævnte tidsrum, medmindre dens fuldbyrdelse er påbegyndt forinden.

Stk.3. Konfiskation bortfalder efter 5 år, medmindre der forinden er indgivet begæring om udlæg. Der kan dog ved dommen fastsættes en frist på indtil 10 år. En sådan frist kan også fastsættes senere ved retskendelse. Spørgsmål herom indbringes af anklagemyndigheden for den ret, der har pådømt sagen i første instans.

Stk.4. De forældelsesfrister, der omtales i stk.1 og 3, regnes fra det tidspunkt, da afgørelsen efter lovgivningens almindelige regler kunne fuldbyrdes. I fristerne medregnes ikke den tid, i hvilken fuldbyrdelse er udsat ved betinget dom eller betinget benådning.

§ 97 b Stk.1. Strafferetlige retsfølger kan ikke fuldbyrdes efter den dømtes død.

Stk.2. Anklagemyndigheden kan dog indbringe spørgsmålet om opretholdelse af en konfiskation for den ret, der har pådømt sagen i første instans. Konfiskationen kan kun opretholdes, for så vidt angår genstande eller beløb, der er indvundet som udbytte ved den strafbare handling, eller som svarer til sådant udbytte. Retten kan ændre bestemmelsen om konfiskation, således at der i stedet for genstande konfiskeres et beløb. Rettens afgørelse træffes ved kendelse.

Stk.3. Afgørelser efter § 164, stk.4, og § 273, stk.2, kan fuldbyrdes efter den dømtes død.

§ 97 c På samme måde som for straf kan der benådes for konfiskation.

12. kapitel: Forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed

§ 98 Stk.1. Den, som foretager en handling, der sigter til ved udenlandsk bistand, ved magtanvendelse eller ved trusel derom at bringe den danske stat eller nogen del af denne under fremmed herredømme eller at løsrive nogen del af staten, straffes med fængsel indtil på livstid.

Stk.2. Efter bestemmelsen i stk.1 straffes også den, som med det nævnte formål iværksætter mere omfattende sabotage, produktions- eller trafikstandsning, samt den, der deltager i sådan foranstaltning vidende om, hvortil handlingen sigter.

§ 99 Stk.1. Den, som foretager en handling, der sigter til at påføre den danske stat eller nogen med den for krigstilfælde forbunden stat krig, besættelse eller andre fjendtligheder såsom blokade eller anden tvangsforanstaltning, eller som i øvrigt virker for, at den danske stats bestemmelsesfrihed ved udenlandsk bistand krænkes, straffes med fængsel indtil på livstid.

Stk.2. Ved besættelse forstås her og andetsteds i kapitlerne 12 og 13 fremmed besættelse af dansk statsområde, når og så længe den påtvinges landet ved magtanvendelse eller trusel derom.

§ 100 Stk.1. Den, som ved offentlige udtalelser tilskynder til, eller som fremkalder øjensynlig fare for fjendtlige forholdsregler mod den danske stat, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk.2. Den, som ved offentlige udtalelser tilskynder til, eller som fremkalder øjensynlig fare for fremmed magts indblanding i den danske stats anliggender, straffes med hæfte eller fængsel indtil 1 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

§ 101 Den, som med krig, besættelse eller andre fjendtligheder for øje foretager nogen handling, hvorved bistand til fjenden forberedes, straffes med fængsel indtil 16 år.

Stk.1. Den, som under krig eller besættelse yder fjenden bistand ved råd eller dåd eller til fremme af fjendtlig interesse svækker den danske stats eller dens forbundsfælles kampdygtighed, straffes med fængsel indtil 16 år.

Stk.2. Som bistand til fjenden anses således følgende forhold

- 1) Hvervning til eller tjenstgøring i fjendtlig krigs- eller besættelsesmagts væbnede styrker eller i tilknytning til disse virkende militære eller politimæssige korps eller lignende korps eller organisationer.
- 2) Udførelse af hverv som civil funktionær under fjendtlig krigs- eller besættelsesmagts politi- eller fængselsvæsen, for så vidt hvervet omfatter deltagelse i afhøring eller bevogtning af fanger.
- 3) Angiveri eller lignende medvirken til, at nogen af fjendtlig myndighed eller dermed samarbejdende organisation eller person anholdes eller udsættes for anholdelse eller overlast.
- 4) Propaganda til fordel for fjendtlig krigs- eller besættelsesmagt, herunder virksomhed som udgiver, redaktør eller forretningsfører ved dagblad, tidsskrift, forlag eller pressebureau, der arbejder til fremme af fjendtlig interesse.
- 5) Ydelse af væsentlig økonomisk støtte til fremme af propaganda af den under nr.4 nævnte art eller til parti eller organisation, der på utilbørlig måde samarbejder med den fjendtlige krigs- eller besættelsesmagt eller virker til fremme af dennes interesser.

Stk.3. Har angiveri, jfr. stk.2, nr.3, fundet sted under sådanne omstændigheder, at gerningsmanden har indset, at nogen derved blev udsat for overhængende fare for at miste livet, lide alvorlig skade på legeme eller helbred, blive ført ud af landet eller blive berøvet friheden i længere tid, eller er overtrædelse af §§ 245, 246 eller 250 begået for derved at fremtvinge forklaring eller tilståelse eller i øvrigt som led i mis handling af fanger, kan fængsel på livstid idømmes.

§ 103

Stk.1. Den, som under krig eller besættelse eller under truende udsigt dertil misligholder en kontrakt, der vedrører de af den danske stat i den anledning truffene foranstaltninger, eller som på anden måde modvirker sådanne foranstaltninger straffes med hæfte eller fængsel indtil 3 år.

Stk.2. Har misligholdelsen fundet sted af grov uagtsomhed, er straffen bøde eller hæfte.

§ 104

Stk.1. Den, som på utilbørlig måde, direkte eller gennem medlem, i erhvervsmæssig henseende samarbejder med fjendtlig krigs- eller besættelsesmagt, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 8 år.

Stk.2. Strafansvar efter stk.1 kan pålægges enhver, der har haft en ledende stilling i vedkommende virksomhed. Strafansvar kan ligeledes pålægges andre i virksomheden beskæftigede personer, når der for deres vedkommende foreligger en særlig stødende optræden.

Stk.3. Ved afgørelsen af, om og i hvilken grad forholdet må anses for utilbørligt, vil foruden virksomhedens betydning for den fjendtlige krigs- eller besættelsesmagt navnlig være at tage i betragtning, hvorvidt vedkommende

- 1) selv har været aktiv for at få forretningsforbindelse indledet, fortsat eller udvidet,
- 2) i fjendens interesse på eget initiativ har foretaget en omlægning af virksomheden eller ydet eller forsøgt at yde større eller hurtigere produktion end påkrævet,
- 3) har påkaldt fjendens bistand overfor danske myndigheder til fremme af sine interesser,
- 4) har hindret eller søgt at hindre danske myndigheder i at få fuld adgang til at blive bekendt med virksomhedens forhold eller
- 5) har opnået eller søgt at opnå urimelig fortjeneste eller andre fordele, der ikke har været forretningsmæssig rimeligt begrundede.

§ 105

Den, som under besættelse foretager en handling, der sigter til at formå besættelsesmagten eller nogen med denne samarbejdende organisation eller person til at krænke danske myndigheders bestemmelsesfrihed, eller som på utilbørlig måde udnytter forbindelse med besættelsesmagten eller nogen med denne samarbejdende organisation eller person til at skaffe sig eller andre særlig fordel, straffes med fængsel indtil 8 år.

§ 106

Den, som handler mod statens tarv under varetagelsen af et ham overdraget hverv til på statens vegne at forhandle eller

afgøre noget med fremmed stat, straffes med fængsel indtil 16 år.

§ 107 **Stk.1.** Den, som i fremmed magts eller organisations tjeneste eller til brug for personer, der virker i sådan tjeneste, udforsker eller giver meddelelse om forhold, som af hensyn til danske stats- eller samfundsinteresser skal holdes hemmelige, straffes, hvadenten meddelelsen er rigtig eller ej, for spionage med fængsel indtil 16 år.

Stk.2. Såfremt det drejer sig om de i § 109 nævnte forhold, eller handlingen finder sted under krig eller besættelse, kan straffen stige indtil fængsel på livstid.

§ 108 **Stk.1.** Den, som, uden at forholdet falder ind under § 107, i øvrigt foretager noget, hvorved fremmed efterretningsvæsen sættes i stand til eller hjælpes til umiddelbart eller middelbart at virke indenfor den danske stats område, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk.2. Såfremt det drejer sig om efterretninger vedrørende militære anliggender, eller virksomheden finder sted under krig eller besættelse, kan straffen stige indtil fængsel i 12 år.

§ 109 **Stk.1.** Den, som røber eller videregiver meddelelse om statens hemmelige underhandlinger, rådslagninger eller beslutninger i sager, hvorpå statens sikkerhed eller rettigheder i forhold til fremmede stater beror, eller som angår betydelige samfundsmæssige økonomiske interesser overfor udlandet, straffes med fængsel indtil 12 år.

Stk.2. Foretages de nævnte handlinger uagtsomt, er straffen hæfte eller fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder bøde.

§ 110 **Stk.1.** Den, som forfalsker, ødelægger eller bortskaffer noget dokument eller anden genstand, der er af betydning for statens sikkerhed eller rettigheder i forhold til fremmede stater, straffes med fængsel indtil 16 år.

Stk.2. Foretages de nævnte handlinger uagtsomt, er straffen hæfte eller fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder bøde.

§ 110 a Med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 3 år straffes den, som forsætligt eller uagtsomt uden behørig tilladelse

- 1) beskriver, fotograferer eller på anden måde afbilder danske ikke almentilgængelige militære forsvarsanlæg, depoter, enheder, våben, materiel el. lign., eller som mangfoldiggør eller offentliggør sådanne beskrivelser eller afbildninger,
- 2) optager fotografier fra luftfartøjer over dansk statsområde eller offentliggør sådanne ulovligt optagne fotografier,
- 3) offentliggør bestemmelser, der vedrører danske stridskræfters mobilisering og andet krigsberedskab.

§ 110 b Med fængsel indtil 8 år straffes den, som medvirker til neutralitetskrænkelser mod den danske stat fra en fremmed magts side.

§ 110 c Med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 3 år straffes den, som forsætligt eller uagtsomt overtræder bestemmelser eller forbud, som i henhold til lov måtte være givet til værn for statens forsvars- eller neutralitetsforanstaltninger eller til gennemførelse af dens forpligtelser som medlem af De Forenede Nationer.

§ 110 d Begås nogen af de i kapitlerne 25, 26 og 27 omhandlede forbrydelser mod et fremmed statsoverhoved eller lederen af en fremmed diplomatisk mission, kan den dér foreskrevne straf forhøjes med indtil det halve.

§ 110 e Med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år straffes den, der offentlig forhåner en fremmed nation, en fremmed stat, dens flag eller andet anerkendt nationalmærke eller De Forenede Nationers eller Det Europæiske Råds flag.

§ 110 f De i dette kapitel omhandlede forbrydelser er i alle tilfælde genstand for offentlig påtale, der sker efter justitsministerens påbud.

13. kapitel: Forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder m.v.

- § 111 Den, som foretager en handling, der sigter til ved udenlandsk bistand ved magtanvendelse eller trusel derom at forandre statsforfatningen eller sætte den ud af kraft, straffes med fængsel indtil på livstid.
- § 112 Den, som foretager nogen handling, der sigter til at berøve kongen eller den, der med hjemmel i forfatningen fører regeringen, livet, straffes med fængsel ikke under 6 år.
- § 113 **Stk.1.** Den, som antaster folketingets sikkerhed eller frihed eller i øvrigt foretager nogen handling, der sigter til ved magt anvendelse eller trusel derom at aftvinge folketinget nogen beslutning eller hindre det i frit at udøve sin virksomhed, straffes med fængsel indtil 16 år eller under skærpende omstændigheder på livstid.
Stk.2. Samme straf kommer til anvendelse på den, der på tilsvarende måde angriber eller over tvang mod kongen eller den, der med hjemmel i forfatningen fører regeringen eller mod ministrene, rigsretten eller højesteret.
- § 114 **Stk.1.** Den, som deltager i eller yder væsentlig økonomisk eller anden væsentlig støtte til korps, gruppe eller sammenlutning, der har til hensigt ved magtanvendelse at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen, straffes med fængsel indtil 6 år.
Stk.2. Den, som deltager i ulovlig militær organisation eller gruppe, straffes med bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år.
- § 115 **Stk.1.** Begås, uden at forholdet falder ind under §§ 112 og 113, nogen af de i kapitlerne 25, 26 og 27 omhandlede forbrydelser mod kongen eller den, der med hjemmel i forfatningen fører regeringen, forhøjes de i de nævnte bestemmelser foreskrevne straffe indtil det dobbelte.
Stk.2. Begås nogen af de nævnte forbrydelser mod dronningen, enkedronningen eller tronfølgeren, kan straffen forhøjes med indtil det halve.

- § 116 **Stk.1.** Den, som hindrer foretagelsen af valg til folketinget, Færøernes lagting eller til kommunale eller andre offentlige råd eller myndigheder eller gør forsøg herpå, eller som forvansker et valgs udfald eller umuliggør opgørelsen, straffes med fængsel indtil 6 år.
Stk.2. Samme straf finder anvendelse, når sådanne handlinger foretages ved lovhjemlede umiddelbare stemmeafgivelser i offentlige anliggender.
- § 117 Med hæfte eller med fængsel indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med bøde straffes den, som ved de i § 116 omhandlede valg eller stemmeafgivelser
- 1) uberettiget skaffer sig eller andre adgang til at deltage i afstemningen,
 - 2) ved ulovlig tvang (§ 260), ved frihedsberøvelse eller ved misbrug af overordnelsesforhold søger at formå nogen til at stemme på en bestemt måde eller til at undlade at stemme,
 - 3) ved svig bevirker, at nogen mod sin hensigt afholder sig fra at stemme, eller at hans stemmeafgivning bliver ugyldig eller virker anderledes end tilsigtet,
 - 4) yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke nogen til at stemme på en vis måde eller til at undlade at stemme,
 - 5) modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at stemme på en vis måde eller for at undlade at stemme.
- § 118 **Stk.1.** Den, som ved magtanvendelse eller trusel derom eller under udnyttelse af frygt for fremmed magts indgriben hindrer eller søger at hindre offentlige myndigheder i den frie udøvelse af deres virksomhed, straffes, når handlingen foretages med det formål at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen, med fængsel indtil 12 år.
Stk.2. Samme straf finder anvendelse på den, som i den i stk.1 nævnte hensigt og under anvendelse af de dér nævnte midler alvorligt krænker ytringsfriheden eller hindrer foreninger eller andre sammenslutninger i frit at udøve deres lovlige virksomhed.

Stk.3. Med samme straf anses endvidere den, der i den i stk.1 nævnte hensigt og under anvendelse af de dér nævnte midler begår den i § 193 omhandlede forbrydelse eller lignende al men skadelig handling.

§ 118 a De i §§ 111-115 og 118 omhandlede forbrydelser er i alle tilfælde genstand for offentlig påtale, der sker efter justitsministerens påbud.

14. kapitel: Forbrydelser mod den offentlige myndighed

§ 119 **Stk.1.** Den, som med vold eller trusel om vold overfalder nogen, hvem det påhviler at handle i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, under udførelsen af tjenesten eller hvervet eller i anledning af samme, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 6 år, under formildende omstændigheder med bøde.

Stk.2. På samme måde straffes den, som uden at forholdet falder ind under stk.1, fremsætter trusler om vold, om frihedsberøvelse eller om sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold mod nogen, der af det offentlige er tillagt domsmyndighed eller myndighed til at træffe afgørelse vedrørende retsforhold eller vedrørende håndhævelse af statens straffemyndighed, i anledning af udførelsen af tjenesten eller hvervet, eller som på lige måde søger at hindre en sådan person i at foretage en lovlig tjenestehandling eller at tvinge ham til at foretage en tjenestehandling.

Stk.3. Lægger nogen ellers de nævnte personer hindringer i vejen for udførelsen af deres tjeneste eller hverv, straffes han med hæfte eller bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 måneder.

§ 120 De i § 119 foreskrevne straffe finder, når de dér nævnte handlinger iværksættes ved hjælp af opløb, anvendelse på dem, der anstifter til eller leder opløbet, og på de deltagere, som und-

lader at efterkomme øvrighedens lovlig forkyndte påbud tilStraffeloven
mængden om at skilles.

§ 121 Den, som med hån, skældsord eller anden fornærmelig tiltale overfalder nogen af de i § 119 nævnte personer under udførelsen af hans tjeneste eller hverv eller i anledning af samme, straffes med bøde eller hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder.

§ 122 Den, som yder, lover eller tilbyder nogen, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, gave eller anden fordel for at formå ham til at foretage eller undlade noget, hvorved han ville gøre sig skyldig i pligtstridig handlemåde, straffes med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med hæfte eller bøde.

§ 123. (Ophævet).

§ 124 **Stk.1.** Den, der befrier en anholdt, fængslet eller tvangsanbragt person, såvel som den, der tilskynder eller hjælper en sådan person til at undvige eller holder den undvegne skjult, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk.2. Den, som ulovligt sætter sig i forbindelse med nogen fængslet eller tvangsanbragt person, straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med hæfte eller fængsel indtil 3 måneder.

§ 125 **Stk.1.** Med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 2 år straffes den, som

- 1) for at unddrage nogen fra forfølgning for en forbrydelse eller straf holder ham skjult, hjælper ham til flugt eller udgiver ham for en anden,
- 2) tilintetgør, forvansker eller bortskaffer genstande af betydning for en offentlig undersøgelse eller udsletter en forbrydelses spor.

Stk.2. Den, der foretager de nævnte handlinger for at unddrage sig selv eller nogen af sine nærmeste fra forfølgning eller straf, straffes ikke.

Stk.1. Den, som fjerner eller ødelægger noget ved offentlig foranstaltning anbragt segl eller mærke, straffes med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder.

Stk.2. Med bøde eller hæfte indtil 3 måneder straffes den, som borttager eller beskadiger nogen ved offentlig foranstaltning opslået bekendtgørelse.

§ 127 **Stk.1.** Den, som unddrager sig krigstjeneste eller bevirker eller medvirker til, at nogen værnepligtig ikke opfylder værnepligten, eller som tilskynder værnepligtige eller personer, der hører til krigsmagten, til ulydighed mod tjenstlige befalinger, straffes med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 2 år.

Stk.2. Sker det under krig eller truende udsigt dertil, er straffen fængsel indtil 6 år.

§ 128 Den, som i den danske stat foretager hvervning til fremmed krigstjeneste, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

§ 129 Den, som uberettiget giver offentlig meddelelse om det ved de i § 116 nævnte valghandling og stemmeafgivelser foregåede eller om forhandlinger af fortrolig karakter inden for offentlige råd og myndigheder, straffes med bøde eller hæfte indtil 3 måneder eller under skærpende omstændigheder med fængsel i samme tid. På samme måde straffes den, som uberettiget giver offentlig meddelelse om forhandlinger inden for kommissioner og udvalg, der er nedsat af regeringen, såfremt det enten af regeringen eller af vedkommende kommission eller udvalg selv er fastsat og offentlig meddelt, at forhandlingerne er hemmelige.

§ 129 a **Stk.1.** Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år straffes den, der offentliggør bevidst usande gengivelser eller falske citater af meddelelser om faktiske forhold fremsat i retsmøder eller givet i folketingets, kommunale eller offentlige råds eller myndigheders møder.

Stk.2. På samme måde straffes den, der ved bevidst usandfærdigt offentligt at tillægge regeringen eller nogen anden offentlig myndighed en handling, som den ikke har foretaget, skader landets interesser i forhold til udlandet.

§ 130 Den, som udøver en ham ikke tilkommende offentlig myndighed, straffes med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år.

§ 131 Med bøde eller hæfte indtil 3 måneder eller under skærpende omstændigheder med fængsel i samme tid straffes den, som offentlig eller i retsstridig hensigt udgiver sig for at have en offentlig myndighed eller offentlig bemyndigelse til en virksomhed, eller som uden offentlig bemyndigelse udøver en virksomhed, til hvilken en sådan kræves, eller vedblivende udøver en virksomhed, til hvilken retten er ham frakendt.

§ 132 **Stk.1.** Med bøde straffes den, som forsætligt eller ved uagtsomhed på retsstridig måde benytter

1) kendetegn eller dragt, som er forbeholdt dansk eller fremmed offentlig myndighed eller militærpersoner,

2) kendetegn eller betegnelse, som er forbeholdt personer, indretninger og materiel, der er bestemt til at yde hjælp til sårede eller syge i krig, eller

3) kendetegn eller navn for mellemstatlige organisationer.

Stk.2. Bestemmelsen i stk.1 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til efterligninger af de nævnte kendetegn, dragter og betegnelser.

§ 133 a Den, der deltager i fortsættelsen af en forenings virksomhed, efter at den foreløbig er forbudt af regeringen eller opløst ved dom, straffes med hæfte eller fængsel indtil 1 år. Den, der efter forbudet eller opløsningen indtræder som medlem i en sådan forening, straffes med bøde eller hæfte.

15. kapitel: Forbrydelser mod den offentlige orden og fred

§ 134 **Stk.1.** Den, som fremkalder opløb med det forsæt at øve eller true med vold på person eller gods, straffes med fængsel indtil 3 år eller hæfte.

Stk.2. På samme måde straffes de, der ved et opløb, under hvilke nævnte formål er lagt for dagen, optræder som op-

løbets ledere, samt enhver deltager, der undlader at efterkomme øvrighedens lovlig forkyndte påbud til mængden om at skilles. Dog kan straffen for de sidstnævnte deltagere gå ned til bøde.

Stk.3. Begås der under sådant opløb nogen under dets formål hørende forbrydelse, straffes opløbets anstiftere eller ledere samt deltagerne i den begåede forbrydelse med fængsel indtil 6 år, for så vidt forbrydelsen ikke efter sin beskaffenhed medfører højere straf.

§ 134 Deltagere i et opløb, der vidende om, at påbud om at skilles er forkyndt på foreskreven måde, ikke efterkommer dette, straffes med bøde eller hæfte indtil 3 måneder eller under skærpende omstændigheder med fængsel i samme tid.

§ 134 a Deltagere i slagsmål eller i anden grov forstyrrelse af ro og orden på offentligt sted straffes, såfremt de har handlet efter aftale eller flere i forening, med hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder.

§ 135 Med bøde eller hæfte indtil 3 måneder straffes den, som ved ugrundet påkaldelse af hjælp, misbrug af faresignal eller lignende forårsager udrykning af politi, brandvæsen, ambulance, sø- eller luftredningstjenesten eller civilforsvaret.

§ 136 **Stk.1.** Den, som uden derved at have forskyldt højere straf offentlig tilskynder til forbrydelse, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 4 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk.2. Den, der offentlig udtrykkeligt billiger en af de i denne lovs 12. eller 13. kapitel omhandlede forbrydelser, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

§ 137 **Stk.1.** Den, som søger at forhindre afholdelse af lovlig offentlig sammenkomst, straffes med bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder, særlig når handlingen har været forbundet med voldsom eller truende adfærd, med fængsel indtil 2 år.

Stk.2. På samme måde straffes den, der ved larm eller uorden

forstyrrer offentlig samling af folketinget, Færøernes lagting, kommunale eller andre offentlige råd, gudstjeneste eller anden offentlig kirkelig handling, eller som på usømmelig måde forstyrrer ligfærd.

§ 138 Den, som forsætlig eller ved grov uagtsomhed bringer sig i beruset tilstand, straffes med bøde eller hæfte, hvis han i denne tilstand udsætter andres person eller betydeligere formueverdier for fare. Under skærpende omstændigheder, navnlig når betydelig skade er sket, samt i gentagelsestilfælde kan straffen stige til fængsel i 6 måneder.

§ 139 **Stk.1.** Den, som krænker gravfreden eller gør sig skyldig i usømmelig behandling af lig, straffes med bøde eller hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder.

Stk.2. På samme måde straffes den, som gør sig skyldig i usømmelig behandling af ting, der hører til en kirke og anvendes til kirkeligt brug.

§ 140 Den, der offentlig driver spot med eller forhåner noget her i landet lovligt bestående religionssamfunds trosrædomme eller gudsdyrkelse, straffes med hæfte eller under formildende omstændigheder med bøde. Påtale finder kun sted efter rigsadvokatens påbud.

§ 141 **Stk.1.** Den, som er vidende om, at nogen af de i §§ 98, 99, 102, 106, 109, 110, 111, 112 og 113 omhandlede forbrydelser mod staten eller de øverste statsmyndigheder eller en forbrydelse, der medfører fare for menneskers liv eller velfærd eller for betydelige samfundsværdier, tilsigtes begået, og som ikke gør, hvad der står i hans magt, for at forebygge forbrydelsen eller dens følger, om fornødent ved anmeldelse til øvrigheden, straffes, hvis forbrydelsen bliver begået eller forsøgt, med hæfte eller med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk.2. Den, der undlader at foretage sådanne forebyggelses handlinger, straffes dog ikke, hvis deres foretagelse for ham selv eller hans nærmeste ville medføre fare for liv, helbred eller velfærd.

Med bøde eller hæfte indtil 3 måneder straffes den, som undlader på opfordring at yde nogen, hvem offentlig myndighed tilkommer, en bistand, hvorved ulykke eller forbrydelse, der udsætter andres liv, helbred eller velfærd for fare, skal afvendes, skønt sådan bistand kunne ydes uden fare eller opofelse af større betydning.

- § 143 Med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år straffes den, som undlader at oplyse omstændigheder, der bestemt taler for, at en for en forbrydelse sigtet eller dømt er uskyldig, skønt det kunne ske uden at udsætte ham selv eller hans nærmeste for fare for liv, helbred eller velfærd eller for forfølgning for den pågældende forbrydelse.

16. kapitel: Forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv

- § 144 Når nogen i udøvelse af offentlig tjeneste eller hverv uberettiget modtager, fordrer eller lader sig tilsige gave eller anden fordel, straffes han med hæfte eller med fængsel indtil 6 år, under formildende omstændigheder med bøde.
- § 145 Kræver eller modtager nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, for privat vindings skyld kendelse for tjenestehandling, skat eller afgift, der ikke skyldes, straffes han med fængsel indtil 6 år. Beholder han for privat vindings skyld sådan i god tro oppebåren ydelse efter at være blevet opmærksom på fejlen, straffes han med fængsel indtil 2 år.
- § 146 **Stk.1.** Begår nogen, der har domsmyndighed, eller hvem det tilkommer offentlig myndighed til at træffe afgørelse i retsforhold, der vedrører private, uretfærdighed ved sagens afgørelse eller behandling, straffes han med fængsel indtil 6 år.
Stk.2. Har handlingen medført velfærds fortabelse for nogen eller har sådant været tilsigtet, er straffen fængsel fra 3 år til 16 år.

- § 147 Når nogen, hvem det påhviler at virke til håndhævelse af statens straffemyndighed, derved anvender ulovlige midler for at opnå tilståelse eller forklaring eller foretager en lovstridig anholdelse, fængsling, ransagning eller beslaglæggelse, straffes han med bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 3 år.
- § 148 Når nogen, hvem domsmyndighed eller anden offentlig myndighed til at træffe afgørelse i retsforhold tilkommer, eller hvem det påhviler at virke for håndhævelse af statens straffemyndighed, forsætlig eller ved grov uagtsomhed undlader at iagttage den lovbestemte fremgangsmåde med hensyn til sagens eller enkelte retshandlingers behandling, eller med hensyn til anholdelse, fængsling, ransagning, beslaglæggelse eller lignende forholdsregler, straffes han med bøde eller hæfte.
- § 149 Når nogen, hvem en fanges bevogtning eller fuldbyrdelse af domme i straffesager påhviler, lader en sigtet undvige, hindrer dommens fuldbyrdelse eller bevirker, at den fuldbyrdes på mildere måde end foreskrevet, straffes han med hæfte eller med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med bøde.
- § 150 Når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, misbruger sin stilling til at tvinge nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, straffes han med hæfte eller med fængsel indtil 3 år.
- § 151 Den, som tilskynder eller medvirker til, at nogen ham i offentlig tjeneste eller hverv underordnet forbryder sig i denne tjeneste, straffes, uden hensyn til om den underordnede kan straffes eller på grund af vildfarelse eller af andre grunde er straffri, med den for den pågældende handling foreskrevne straf forhøjet med indtil det halve.
- § 152 **Stk.1.** Røber nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, hvad han i tjenestens eller hvervets medfør har erfaret som hemmelighed, eller hvad der ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som sådan, eller udnytter han uberettiget sådan kundskab, straffes han med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år. Sker

det for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, kan straffen stige til fængsel i 3 år.

Stk.2. Efter ovennævnte regler straffes også den, som efter at være fratrådt stillingen på nogen af de angivne måder forset sig med hensyn til tjenestehemmeligheder, som han i stillingen har erfaret.

Stk.3. De ovenstående bestemmelser finder tilsvarende anvendelse på den, som virker ved telegraf- eller telefonanlæg, der er anerkendt af det offentlige.

Stk.4. Med samme straf som i stk.1 straffes den, der uden tilladelse fra vedkommende offentlige myndighed videregiver eller uberettiget udnytter oplysninger hidrørende fra det offentlige, som han har fået eller skaffet sig under arbejde for en virksomhed, der maskinelt behandler eller opbevarer oplysninger for det offentlige.

Stk.5. Den, der uden at have medvirket til gerningen skaffer sig eller uberettiget udnytter oplysninger, der er fremkommet ved en overtrædelse af bestemmelserne i stk.1-4, straffes som anført i stk.1.

§ 153 **Stk.1.** Når nogen, som virker i post- eller jernbanevæsenets tjeneste, ulovlig åbner, tilintetgør eller underslår forsendelser eller understøtter en anden i sådan færd, straffes han med hæfte eller med fængsel indtil 3 år.

Stk.2. På samme måde straffes den, som virker i statstelegrafvæsenets eller et offentlig anerkendt telegrafanlægs tjeneste, når han tilintetgør, forvansker eller underslår et samme til befordring overgivet telegram eller understøtter en anden i sådan færd.

§ 154 Har nogen i udførelsen af offentlig tjeneste eller hverv gjort sig skyldig i falsk anklage, forbrydelse vedrørende bevismidler, legemsangreb, frihedsberøvelse, underslæb eller mandat-svig, kan den for den pågældende forbrydelse foreskrevet straf forhøjes med indtil det halve.

§ 155 Misbruger i øvrigt nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, sin stilling til at krænke privates eller det offentlige ret, straffes han med bøde eller hæfte. Sker det for at skaffe sig eller andre uberettiget fordel, kan fængsel indtil 2 år anvendes.

§ 156 Når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, nægter eller undlader at opfylde pligt, som tjenesten eller hvervet medfører, eller at efterkomme lovlig tjenstlig befaling, straffes han med bøde eller hæfte. Udenfor foranstående bestemmelse falder hverv, hvis udførelse hviler på offentlige valg.

§ 157 Samme straf finder anvendelse, når nogen, som virker i offentlig tjeneste eller hverv, gør sig skyldig i grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens eller hvervets udførelse eller i overholdelsen af de pligter, som tjenesten eller hvervet medfører. Bestemmelsen i § 156, 2. punktum, finder tilsvarende anvendelse.

17. kapitel: Falsk forklaring og falsk anklage

§ 158 **Stk.1.** Den, som afgiver falsk forklaring for retten, straffes med fængsel indtil 4 år. Bestemmelsen finder tillige anvendelse på falsk forklaring for en udenlandsk ret.

Stk.2. Med samme straf anses den, der afgiver falsk forklaring for De europæiske Fællesskabers Domstol.

Stk.3. Angår det falske udsagn alene noget, som er uden betydning for det forhold, der søges oplyst, kan straffen gå ned til hæfte eller bøde.

§ 159 **Stk.1.** Afgiver nogen falsk forklaring som sigtet i en offentlig straffesag eller under afhøring i tilfælde, hvor forklaring ifølge loven ikke må kræves, straffes han ikke.

Stk.2. Afgives falsk forklaring under afhøring for retten i tilfælde, hvor den afhørte var berettiget til at nægte forklaring, kan straffen nedsættes og under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde.

§ 160 Gør nogen sig skyldig i grov uagtsomhed ved afgivelse af urigtig forklaring i et tilfælde, der ellers ville være strafbart efter § 158 eller § 159, stk.2, er straffen bøde eller hæfte.

§ 161 Med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år straffes den, som udenfor det i § 158 nævnte tilfælde for eller til en offentlig myndighed afgiver en falsk

erklæring på tro og love eller på lignende højtidelig måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt.

- § 162 Den, som ellers for eller til en offentlig myndighed afgiver urigtig erklæring om forhold, angående hvilke han er pligtig at afgive forklaring, straffes med bøde eller hæfte eller med fængsel indtil 4 måneder.
- § 163 Med samme straf som i § 162 anført straffes den, som i øvrigt til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, afgiver urigtig skriftlig erklæring eller skriftlig bevidner noget, hvor om han ingen kundskab har.
- § 164 **Stk.1.** Den, der afgiver urigtige oplysninger til offentlig myndighed med forsæt til, at en uskyldig derved bliver sigtet, dømt eller undergivet strafferetlig retsfølge for et strafbart forhold, straffes med hæfte eller fængsel indtil 6 år.
Stk.2. På samme måde straffes den, der tilintetgør, forvansker eller bortskaffer bevis eller tilvejebringer falsk bevis med forsæt til, at nogen derved sigtes eller dømmes for et strafbart forhold.
Stk.3. Den, der foretager en handling som nævnt i stk.1 og 2 med forsæt til, at han selv eller en anden med dennes samtykke derved bliver sigtet, dømt eller undergivet strafferetlig retsfølge for et strafbart forhold, som han ikke har begået, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år.
Stk.4. Efter den forurettedes begæring kan det i dommen bestemmes, at domsslutningen og så meget af domsgrundene, som retten skønner fornødent, ved offentlig foranstaltning skal kundgøres i en eller flere offentlige tidender.
- § 165 Den, der til offentlig myndighed anmelder en strafbar handling, der ikke er begået, såvel som den, der til sådan myndighed indgiver falske klagemål, straffes med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år.

18. kapitel: Forbrydelser vedrørende penge

- § 166 **Stk.1.** Den, som eftergør eller forfalsker penge for at bringe dem i omsætning som ægte, eller som i samme hensigt forskaffer sig eller andre eftergjorte eller forfalskede penge, straffes med fængsel indtil 12 år.
Stk.2. Er forfalskning sket ved at formindske værdien af gangbar mønt, er straffen fængsel indtil 4 år.
- § 167 Lige med eftergørelse og forfalskning straffes udgivelse af eftergjorte eller forfalskede penge. Har udgiveren modtaget pengene i god tro, kan straffen nedsættes til hæfte eller bøde.
- § 168 Den, der udgiver penge, som han formoder er eftergjorte eller forfalskede, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 3 år. Har udgiveren modtaget pengene i god tro, kan straffen nedsættes til bøde og under formildende omstændigheder bortfalde.
- § 169 Med bøde straffes den, som forfærdiger, indfører eller udspreder genstande, som ved form og udstyr frembyder væsentlig ydre lighed med penge eller med et til almindeligt omløb bestemt værdipapir.
- § 170 Med bøde eller hæfte indtil 3 måneder straffes den, som uden hjemmel i lovgivningen forfærdiger, indfører eller udgiver på ihændehaveren lydende forskrivninger, der fremtræder som betalingsmiddel mand og mand imellem, eller som må forventes at ville blive benyttet på denne måde. Uden for foranstående bestemmelse falder fremmede pengesedler.

19. kapitel: Forbrydelser vedrørende bevismidler

- § 171 **Stk.1.** Den, der gør brug af et falsk dokument til at skuffe i retsforhold, straffes for dokumentfalsk.
Stk.2. Ved dokument forstås en skriftlig med betegnelse af udstederen forsynet tilkendegivelse, der enten fremtræder som

bestemt til at tjene som bevis eller bliver benyttet som bevis for en rettighed, en forpligtelse eller en befrielse for en sådan

Stk.3. Et dokument er falsk, når det ikke hidrører fra den angivne udsteder, eller der er givet det et indhold, som ikke hidrører fra denne.

- § 172** **Stk.1.** Straffen for dokumentfalsk er fængsel, der i tilfælde af at dokumentet angiver sig at indeholde en offentlig myndigheds afgørelse, eller at det er en offentlig forskrivning, en check, veksels eller andet til almindeligt omløb bestemt dokument eller en testamentarisk bestemmelse, kan stige til 8 år
- Stk.2.** Er dokumentet efter sin beskaffenhed, eller er forfalskningen eller det, som derved søges opnået, af underordnet betydning, eller har den skyldige ikke tilsigtet at påføre andre nogen skade, såsom når øjemedet alene har været at gennemføre et berettiget eller at afværge et uberettiget krav, er straffen bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år.

- § 173** Med straf som i § 172 angivet anses den, der benytter et med ægte underskrift forsynet dokument til at skuffe i retsforhold, når underskriften ved hjælp af en vildfarelse er opnået på et andet dokument eller på et dokument af andet indhold end af underskriveren tilsigtet.

- § 174** Den, som i retsforhold gør brug af et ægte dokument som vedrørende en anden person end den, hvem det virkelig angår, eller på anden mod dokumentets bestemmelse stridende måde, straffes med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder.

- § 175** **Stk.1.** Den, som for at skuffe i retsforhold i offentligt dokument eller bog, i privat dokument eller bog, som det ifølge lov eller særligt pligtforhold påhviler ham at udfærdige eller føre, eller i læge-, tandlæge-, jordemoder- eller dyrlægeattest afgiver urigtig erklæring om noget forhold, angående hvilket erklæringen skal tjene som bevis, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk.2. På samme måde straffes den, der i retsforhold gør brug af et sådant dokument som indeholdende sandhed.

- § 176** **Stk.1.** Med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med hæfte straffes den, der for at skuffe i samhandelen gør brug af genstande, som uberettiget er forsynet med offentligt stempel eller mærke, der skal afgive borgen for genstandens ægthed, art, godhed eller mængde.

Stk.2. Med fængsel indtil 1 år, med hæfte eller under formildende omstændigheder med bøde straffes den, der på samme måde gør brug af genstande, som uberettiget er forsynet med privat stempel, mærke eller anden betegnelse, der tjener til at angive noget genstanden vedrørende forhold, som er af betydning for samhandelen.

Stk.3. Med straf som ovenfor angivet anses den, der på samme måde gør brug af genstande, på hvilke lovlig anbragt stempel, mærke eller betegnelse er forvansket eller fjernet.

- § 177** **Stk.1.** Med fængsel indtil 8 år anses den, der gør brug af eftergjørt eller forfalsket stempelpapir, stempelmærker, andre til berigtigelse af offentlige skatter og afgifter tjenende mærker samt postfrimærker. Med en forholdsmæssig mindre straf anses den, der gør brug af tidligere benyttet papir eller mærker, på hvilke tegnet på den tidligere benyttelse er fjernet.

Stk.2. Reglen i § 169 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til stempelmærker, postfrimærker og lignende frigørelsesmidler.

- § 178** Med fængsel indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med hæfte straffes den, som for at skille nogen ved hans ret tilintetgør, bortskaffer eller helt eller delvis ubrugbargør et bevismiddel, der er tjenligt til at benyttes som sådant i et retsforhold.

- § 179** Den, som for at skuffe med hensyn til grænserne for grundejendom, grundrettigheder eller rettigheder med hensyn til vandløb eller vandstrækninger sætter falsk skelsten eller andet mærke for disse eller flytter, borttager, forvansker eller ødelægger sådant mærke, straffes med fængsel indtil 3 år. Sker det for at hævde et berettiget eller afværge et uberettiget krav, er straffen bøde eller hæfte.

20. kapitel: Almenfarlige forbrydelser

- § 180 Sætter nogen ild på egen eller fremmed ejendom under sådanne omstændigheder, at han indser, at andres liv derved vil sættes for overhængende fare, eller det sker for at volde omfattende ødelæggelse af fremmed ejendom eller for at beforsvare oprør, plyndring eller anden sådan forstyrrelse af samfundssikkerheden, straffes han med fængsel ikke under 4 år.
- § 181 **Stk.1.** Forvolder nogen ellers ildebrand på fremmed ejendom straffes han med fængsel fra 6 måneder til 12 år.
Stk.2. På samme måde straffes den, der med forsæt til at besvige brandforsikringen eller krænke panthaveres rettigheder eller med lignende retsstridigt forsæt forvolder ildebrand på egen ejendom eller på andens ejendom med ejerens samtykke.
Stk.3. Er den antændte genstand af ringe betydning, og er det antages at have ligget uden for gerningsmandens tanke, at der ved ildebranden kunne afstedkommes betydelig skade, kan straffen gå ned til den laveste grad af fængsel.
- § 182 Den, som af uagtsomhed forvolder ildsvåde på fremmed ejendom eller til skade for fremmed formueinteresse, straffes med bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år.
- § 183 **Stk.1.** Den, der til skade for andres person eller formue forvolder sprængning, spredning af skadevoldende luftarter, oversvømmelse, skibbrud, jernbane- eller anden transportulykke, straffes med fængsel fra 6 måneder til 12 år.
Stk.2. Sker det under de i § 180 angivne omstændigheder, er straffen fængsel ikke under 4 år.
Stk.3. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.
- § 183 a Den, som om bord i et luftfartøj ved ulovlig tvang, jfr. § 260, overtager kontrollen over luftfartøjet eller griber ind i dets manøvrering, straffes med fængsel indtil 12 år.
- § 184 **Stk.1.** Med fængsel indtil 6 år, under formildende omstændigheder med hæfte, straffes den, der uden at være strafskyldig

efter § 183 eller § 183 a forstyrrer sikkerheden for jernbaners, fartøjers, motorkøretøjers eller lignende transportmidlers drift eller sikkerheden for færdsel på offentlige færdselsveje.

Stk.2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller hæfte.

§ 185 Med bøde eller hæfte straffes den, som, uagtet det var ham muligt uden særlig fare eller opofrelse for sig selv eller andre, undlader gennem betimelig anmeldelse eller på anden efter omstændighederne tjenlig måde efter evne at afværge ildsvåde, sprængning, spredning af skadevoldende luftarter, oversvømmelse, søskade, jernbaneulykke eller lignende ulykke, der medfører fare for menneskeliv.

§ 186 **Stk.1.** Den, som forvolder fare for menneskers liv eller sundhed ved at fremkalde almindelig mangel på drikkevand eller ved at tilsætte vandbeholdninger, vandledninger eller vandløb sundhedsfarlige stoffer, straffes med fængsel indtil 10 år.

Stk.2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 1 år.

§ 187 **Stk.1.** Med fængsel indtil 10 år straffes

- 1) den, der tilsætter ting, som er bestemt til forhandling eller udbredt benyttelse, gift eller andre stoffer, som medfører, at tingens benyttelse efter dens bestemmelse udsætter menneskers sundhed for fare,
- 2) den, der, når sådanne ting er således fordærvede, at nydelser eller brugen af dem er på nævnte måde sundhedsfarlig, undergiver dem en behandling, der er egnet til at skjule deres fordærvede tilstand,
- 3) den, der med fortieelse af den foretagne behandling stiller til salg eller i øvrigt søger at udbrede ting, der er behandlet som under 1) eller 2) nævnt.

Stk.2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 1 år.

§ 188 **Stk.1.** Den, som uden at være strafskyldig efter § 187, nr.3, med fortieelse af tingens sundhedsfarlige beskaffenhed stiller til salg eller i øvrigt søger udbredt

- 1) nærings- eller nydelsesmidler, der på grund af fordærvelse,

mangelfuld tilberedelse, opbevaringsmåde eller af lignende grunde er sundhedsfarlige,

2) brugsgenstande, der ved sædvanlig benyttelse udsætter menneskers sundhed for fare,

straffes med fængsel indtil 6 år eller under formildende omstændigheder med hæfte eller bøde.

Stk.2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen hæfte eller bøde.

§ 189 Stk.1. Den, som stiller til salg eller i øvrigt søger udbredelse af lægemidler eller forebyggelsesmidler mod sygdomme, om hvilke han ved, at de er uegnede til det angivne formål, og at deres benyttelse hertil udsætter menneskers liv eller sundhed for fare, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk.2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen hæfte eller bøde.

§ 190 Udsættes under tilsvarende betingelser som i §§ 186-189 angivet alene husdyrs liv eller sundhed for fare, bliver en forholdsmæssig mildere straf inden for de angivne strafarter til anvende.

§ 191 Stk.1. Den, som i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder overdrager euforiserende stoffer, straffes med fængsel indtil 6 år. Angår overdragelsen en betydelig mængde særlig farligt eller skadeligt stof, eller har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særlig farlig karakter, kan straffen stige til fængsel indtil 10 år.

Stk.2. På samme måde straffes den, der i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer indfører, udfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder sådanne stoffer med forsæt til at overdrage dem som nævnt i stk.1.

§ 192 Stk.1. Den, som ved overtrædelse af de forskrifter, der ved lov eller i medfør af lov er givet til forebyggelse eller modarbejdelse af smitsom sygdom, forvolder fare for, at sådan sygdom vinder indgang eller udbredes blandt mennesker, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 3 år.

Stk.2. Er sygdommen en sådan, der ifølge lovgivningen skal undergives eller på den tid, da handlingen begås, er undergivet offentlig behandling, eller mod hvis indførelse i riget, der er truffet særlige forholdsregler, er straffen fængsel indtil 6 år.

Stk.3. Den, som på den angivne måde forvolder fare for, at smitsom sygdom finder indgang eller udbredes blandt husdyr eller nytte- eller kulturplanter, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk.4. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde, hæfte eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 6 måneder.

21. kapitel: Forskellige alment skadelige handlinger

§ 193 Stk.1. Den, som på retsstridig måde fremkalder omfattende forstyrrelse i driften af almindelige samfærdselsmidler, offentlig postbesørgelse, almindeligt benyttede telegraf- eller telefonanlæg eller anlæg, der tjener til almindelig forsyning med vand, gas, elektrisk strøm eller varme, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk.2. Begås forbrydelsen uagtsomt, er straffen bøde eller hæfte.

§ 194 Den, der borttager, ødelægger eller beskadiger offentlige mindesmærker eller genstande, som er bestemte til almindelig nytte eller pryde, hører til offentlige samlinger eller er særlig fredlyste, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

§ 195 Den, som stiller levnedsmidler til salg, der ham bevidst er eftergjort eller forfalsket, uden at deres særlige beskaffenhed på utvetydig måde er angivet på varen selv eller på dens etikette eller indpakning samt på fakturaen, hvis en sådan udstedes, straffes med bøde eller hæfte indtil 3 måneder.

22. kapitel: Betleri og skadelig erhvervsvirksomhed

§ 197 Den, der imod politiets advarsel gør sig skyldig i betleri, eller som tillader, at nogen under 18 år, der hører til hans husstand, betler, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder. Under formildende omstændigheder kan straffen bortfalde. Advarsel efter denne bestemmelse har gyldighed for 5 år.

§ 198 **Stk.1.** Når en arbejdsfør person som følge af vanemæssig lediggang, der må anses for selvforskyldt, falder det offentlige til byrde, forsømmer sin forsørgelsespligt mod nogen, som der ved udsættes for nød, eller ikke udreder ham påhvilende bidrag til hustru eller barn, skal der af politiet tildes ham advarsel og så vidt muligt anvises ham arbejde.

Stk.2. Kommer han inden 1 år herefter som følge af fortid selvforskyldt lediggang på ny i noget af de nævnte tilfælde, straffes han for løsgængeri med fængsel indtil 1 år.

§ 199 **Stk.1.** Hengiver nogen sig til lediggang under sådanne forhold, at der er grund til at antage, at han ikke søger at ernære sig på lovlig vis, skal der af politiet gives ham pålæg om at søge lovligt erhverv inden en fastsat rimelig frist og så vidt muligt anvises ham sådant erhverv. Efterkommes pålægget ikke, straffes den pågældende med hæfte eller med fængsel indtil 1 år. Pålægget har gyldighed for 5 år.

Stk.2. Som lovligt erhverv anses ikke spil, utugt eller understøttelse fra kvinder, der ernærer sig ved utugt.

§ 200. (Ophævet).

§ 201. (Ophævet).

§ 202 Den, som erhvervsmæssigt udnytter andres ukyndighed, uforsind eller uerfarenhed til at forlede dem til spekulationsforretninger, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 1 år.

§ 193 **Stk.1.** Den, som søger erhverv ved hasardspil eller væddemål af tilsvarende art, der ikke ifølge særlig bestemmelse er tilladt, eller ved at fremme sådant spil, straffes med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 1 år.

Stk.2. Retten afgør, om det vundne udbytte skal inddrages eller tilbagebetales.

§ 194 **Stk.1.** Den, som på offentligt sted yder husrum til eller foranstalter utilladt hasardspil, straffes med bøde eller hæfte indtil 3 måneder. I gentagelsestilfælde kan straffen stige til en højere grad af hæfte eller til fængsel i 6 måneder.

Stk.2. Lige med offentligt sted anses foreningslokaler, når enten enhver eller enhver af en vis samfundsklasse som regel kan opnå optagelse i foreningen, eller utilladt hasardspil indgår i foreningens formål, eller der erlægges særlig betaling for deltagelse i spillet.

Stk.3. Den, som på offentligt sted deltager i utilladt hasardspil, straffes med bøde.

§ 205. (Ophævet).

§ 196 Den, som i erhvervsøjemed anvender falske foregivender eller anden svigagtig adfærd for at forlede nogen til at udvandre, straffes med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 1 år.

§ 207. (Ophævet).

23. kapitel: Forbrydelser i familieforhold

§ 199 **Stk.1.** Gift person, som indgår ægteskab, straffes med fængsel indtil 3 år eller, hvis den anden person har været uvidende om det bestående ægteskab, med fængsel indtil 6 år.

Stk.2. Begås handlingen af grov uagtsomhed, er straffen hæfte eller fængsel indtil 1 år.

Stk.3. Ugift person, som indgår ægteskab med gift person, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 1 år.

Stk.4. Når ægteskabet ikke kan omstødes, kan straffen for den gifte person altid gå ned til hæfte og for den ugifte person helt bortfalde.

- § 210 **Stk.1.** Den, der har samleje med en slægtning i nedstigende linje, straffes med fængsel indtil 6 år.
Stk.2. Den, der har samleje med sin broder eller søster, straffes med fængsel indtil 2 år. Straffen kan bortfalde for den, der ikke er fyldt 18 år.
Stk.3. Har anden kønslig omgængelse end samleje fundet sted bliver en forholdsmæssigt mindre straf at anvende.

§ 211. (Ophævet).

§ 212. (Ophævet).

- § 213 **Stk.1.** Den, som ved vanrøgt eller nedværdigende behandling krænker sin ægtefælle, sit barn eller nogen hans myndighed eller forsorg undergiven person under 18 år eller en i opstigende linje beslægtet eller besvogret, eller som ved modvillig at unddrage sig en ham overfor nogen af de nævnte personer påhvilende forsørgelses- eller bidragspligt udsætter dem for nød, straffes med fængsel indtil 2 år eller under formildende omstændigheder med hæfte.

Stk.2. Påtale kan bortfalde, når den forurettede begærer det

- § 214 **Stk.1.** Den, som ved urigtig eller ufuldstændig anmeldelse til den myndighed, der modtager fødselsanmeldelser, forvansker beviset for en persons familiestilling, straffes med hæfte eller under formildende omstændigheder med bøde.
Stk.2. Straffen kan bortfalde, når et af en gift kvinde uden for ægteskab født barn med ægtefællens samtykke opgives som ægtebarn.

- § 215 Den, som unddrager en person under 18 år forældres eller anden rette vedkommendes myndighed eller forsorg eller lader drager til, at han unddrager sig sådan myndighed eller forsorg, straffes efter reglerne i § 261.

24. kapitel: Forbrydelser mod kønssædeligheden

- § 216 **Stk.1.** Den, der tiltvinger sig samleje med en kvinde ved vold eller ved fremkaldelse af frygt for hendes eller hendes nærmestes liv, helbred eller velfærd, straffes for voldtægt med fængsel indtil 10 år.

Stk.2. Med vold sidestilles hensættelse af kvinden i en tilstand, i hvilken hun er ude af stand til at modsætte sig handlingen.

- § 217 Den, der ved ulovlig tvang, jfr. § 260, skaffer sig samleje med en kvinde, straffes med fængsel indtil 4 år, medmindre højere straf er forskyldt efter § 216.

- § 218 **Stk.1.** Den, der ved udnyttelse af en kvindes sindssygdom eller åndssvaghed skaffer sig samleje uden for ægteskab med hende, straffes med fængsel indtil 4 år.

Stk.2. Den, der skaffer sig samleje uden for ægteskab med en kvinde, der befinder sig i en tilstand, i hvilken hun er ude af stand til at modsætte sig handlingen, straffes med fængsel indtil 4 år, medmindre forholdet er omfattet af § 216.

- § 219 Den, der er ansat eller tilsynsførende ved fængsel, forsorgshjem, børne- eller ungdomshjem, hospital for sindslidende, åndssvageinstitution eller lignende institution, og som har samleje med nogen, der er optaget i institutionen, straffes med fængsel indtil 4 år.

- § 220 Den, som ved groft misbrug af en kvindes tjenstlige eller økonomiske afhængighed skaffer sig samleje udenfor ægteskab med hende, straffes med fængsel indtil 1 år eller, såfremt hun er under 21 år, med fængsel indtil 3 år.

- § 221 Med fængsel indtil 6 år straffes den, der tilsniger sig samleje med en kvinde, der vildfarende anser samlejet som ægteskabeligt eller forveksler gerningsmanden med en anden.

- § 222 **Stk.1.** Den, som har samleje med et barn under 15 år, straffes med fængsel indtil 6 år.

Stk.2. Har barnet været under 12 år, eller har gerningsman-

den forskaffet sig samlejet ved tvang, der dog ikke falder ind under § 216, eller ved fremsættelse af trusler, kan straffes stige til fængsel indtil 10 år.

§ 223 Stk.1. Den, som har samleje med en person under 18 år, der er den skyldiges adoptivbarn, stedbarn eller plejebarn eller af betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse, straffes med fængsel indtil 4 år.

Stk.2. Med samme straf anses den, som under groft misbrug af en på alder og erfaring beroende overlegenhed forfører en person under 18 år til samleje.

§ 224 Har under de i §§ 216-223 angivne betingelser anden kønslig omgængelse end samleje fundet sted, bliver en forholdsmæssig mindre straf af fængsel at anvende.

§ 225 Med fængsel indtil 6 år straffes den, som har kønslig omgængelse med en person af samme køn under omstændigheder, der svarer til de i §§ 216-220 og 222-223 angivne.

§ 226 Har i de tilfælde, hvor efter foranstående bestemmelser gerningens strafbarhed afhænger af den krænkede persons fra det normale afvigende åndelige eller legemlige tilstand eller af personens alder, gerningsmanden handlet uden kendskab til pågældendes tilstand eller alder, og handlingen af den grund ikke kan tilregnes ham som forsætlig, bliver, hvis han dog har handlet uagtsomt, en forholdsmæssig mindre straf at anvende.

§ 227 Straf efter §§ 216-224 og 226 kan bortfalde, når de personer mellem hvilke kønsomgængelsen har fundet sted, er indtrådt i ægteskab med hinanden.

§ 228 Stk.1. Den, der

- 1) forleder nogen til at søge fortjeneste ved kønslig usædelighed med andre,
- 2) for vindings skyld forleder nogen til kønslig usædelighed med andre eller afholder nogen, der driver erhverv ved kønslig usædelighed, fra at opgive det, eller
- 3) holder bordel,

straffes for rufferi med fængsel indtil 4 år.

Stk.2. På samme måde straffes den, der tilskynder eller bistår en person under 21 år til at søge erhverv ved kønslig usædelighed, samt den, der medvirker til en persons befordring ud af riget, for at denne i udlandet skal drive erhverv ved kønslig usædelighed eller benyttes til sådan usædelighed, når den befordrede person er under 21 år eller uvidende om formålet.

§ 229 Stk.1. Den, der fremmer kønslig usædelighed ved for vindings skyld eller i oftere gentagne tilfælde at optræde som mellemmand, eller som udnytter en andens erhverv ved kønslig usædelighed straffes med fængsel indtil 3 år eller under formildende omstændigheder med hæfte eller bøde.

Stk.2. Den, der udlejer værelse i hotel eller gæstgiveri til benyttelse til erhvervsmæssig utugt, straffes med hæfte eller med fængsel indtil 1 år eller under formildende omstændigheder med bøde.

Stk.3. Med fængsel indtil 4 år straffes den mandsperson, som helt eller delvis lader sig underholde af en kvinde, der driver utugt som erhverv.

Stk.4. Med fængsel indtil 1 år straffes den mandsperson, som imod politiets advarsel deler bolig med en kvinde, der driver utugt som erhverv. En af politiet meddelt advarsel har gyldighed for 5 år.

Stk.5. De i stk.3 og 4 givne straffebestemmelser finder ikke anvendelse på mandspersoner under 18 år, overfor hvem kvinden har underholdspligt.

§ 230. (Ophævet).

§ 231 Har den, som skal dømmes efter §§ 228 eller 229, tidligere været dømt for nogen i disse bestemmelser omhandlet forbrydelse eller for løsgænger, eller har han for en berigelsesforbrydelse været dømt til fængsel, kan straffen forhøjes med indtil det halve.

§ 232 Den, som ved uterligt forhold krænker blufærdigheden eller giver offentlig forargelse, straffes med fængsel indtil 4 år eller under formildende omstændigheder med hæfte eller bøde.

§ 233 Den, som opfordrer eller indbyder til utugt eller stiller usæd-
 lig levevis til skue på en måde, der er egnet til at forulempe
 andre eller vække offentlig forargelse, straffes med hæfte eller
 med fængsel indtil 1 år eller under formildende omstændig-
 heder med bøde.

§ 234 Den, som sælger utugtige billeder eller genstande til en person
 under 16 år, straffes med bøde.

§ 235. (Ophævet).

§ 236 **Stk.1.** Når nogen dømmes efter §§ 216, 217, 218, stk.1, 222
 og 223, stk.2, § 224, jfr. en af fornævnte bestemmelser, § 228,
 stk.1, jfr. §§ 216, 217, 218, stk.1, og 222, § 225, stk.2, § 226,
 jfr. en af fornævnte bestemmelser, eller § 232, kan der ved
 dommen gives ham pålæg om, at han ikke må indfinde sig i
 offentlige parker eller anlæg, på fællede, ved skoler og lege-
 pladser, ved opdragelseshjem, ved sindssygehospitalet og
 åndssvageanstalter, i bestemt angivne skove og på bestemt an-
 givne badeanstalter og strandbredder.

Stk.2. Der vil derhos ved dommen kunne gives personer, der
 dømmes efter de i stk.1 nævnte paragraffer eller efter §§ 218
 og 229, pålæg om, at de ikke må lade børn under 18 år tage
 ophold i deres bolig eller uden politiets tilladelse selv tage op-
 hold hos personer, hos hvem der opholder sig børn under
 nævnte alder. Pålægget gælder dog ikke med hensyn til børn
 overfor hvilke den domfældte har forsørgelsespligt.

Stk.3. Når der er forløbet 3 år efter straffens udståelse, kan
 den dømte forlange spørgsmålet om ophævelse af et pålæg ef-
 ter stk.1 eller 2 forelagt retten. Begæringen fremsættes over-
 for anklagemyndigheden, der snarest muligt indbringer spørgs-
 målet for retten. § 59, stk.3, finder tilsvarende anvendelse.
 Afgørelsen træffes ved kendelse. Tages begæringen ikke til
 følge, kan den dømte ikke fremsætte ny begæring, før der er
 forløbet 3 år fra kendelsens afsigelse. Når særlige omstændig-
 heder taler derfor, kan justitsministeren tillade, at indbrin-
 gelse for retten sker før udløbet af denne frist.

Stk.4. Overtrædelse af de i henhold til stk.1 og 2 meddelte på-
 læg straffes med hæfte eller med fængsel indtil 4 måneder.

25. kapitel: Forbrydelser mod liv og legeme

§ 237 Den, som dræber en anden, straffes for manddrab med fæng-
 sel fra 5 år indtil på livstid.

§ 238 **Stk.1.** Dræber en moder sit barn under eller straks efter fødse-
 len, og det må formodes, at hun har handlet i nød, af frygt
 for vanære eller under påvirkning af en ved fødselen fremkaldt
 svækkelse, forvirring eller rådvildhed, straffes hun med fæng-
 sel indtil 4 år.

Stk.2. Er forbrydelsen ikke fuldbyrdet, og har handlingen
 ikke påført barnet skade, kan straf bortfalde.

§ 239 Den, som dræber en anden efter dennes bestemte begæring,
 straffes med fængsel indtil 3 år eller med hæfte ikke under
 60 dage.

§ 240 Den, som medvirker til, at nogen berøver sig selv livet, straf-
 fes med bøde eller hæfte. Hvis handlingen foretages af egen-
 nyttige bevæggrunde, er straffen fængsel indtil 3 år.

§ 241 Den, som uagtsomt forvolder en andens død, straffes med
 hæfte eller bøde, under skærpende omstændigheder med fæng-
 sel indtil 4 år.

§ 242. (Ophævet).

§ 243. (Ophævet).

§ 244 **Stk.1.** Den, som øver vold mod eller på anden måde angri-
 ber en andens legeme, straffes for legemskrænkelse med bøde
 eller hæfte.

Stk.2. Er den angrebne en frugtsommelig kvinde, eller har
 angrebet på grund af de benyttede redskabers eller midlers
 art eller de forhold, under hvilke det er udøvet, haft en særlig
 farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 2 år. Det sam-
 me gælder, når den udøvede vold i øvrigt har været særlig rå
 eller brutal.

Stk.3. Har legemskrænkelsen haft skade på legeme eller hel-
 bred til følge, er straffen hæfte eller fængsel indtil 2 år, under

særlig formildende omstændigheder bøde. Har mishandling fundet sted, er straffen hæfte eller fængsel indtil 2 år. Dersom handlingen har medført døden eller grov legemsbeskadigelse, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Stk.4. Den, som øver vold mod en sagesløs person eller på anden måde angriber hans legeme, straffes for overfald med fængsel indtil 2 år. Er den udøvede vold af mindre grov beskaffenhed, eller foreligger der forhold af undskyldende karakter, kan straffen nedsættes til hæfte; er den udøvede vold af ringe betydning eller foreligger der særlig formildende omstændigheder, kan straf af bøde anvendes. Har voldshandlingen medført sådanne følger eller haft en sådan karakter, at den omfattes af bestemmelserne i stk.2 eller 3, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Stk.5. I de i stk.1 nævnte tilfælde finder offentlig påtale ikke sted, medmindre almene hensyn kræver det.

§ 245 Stk.1. Den, som tilføjer en anden skade på legeme eller helbred, straffes for legemsbeskadigelse med hæfte eller med fængsel indtil 3 år, under særlig formildende omstændigheder med bøde.

Stk.2. Under de i § 244, stk.2 og 4, angivne omstændigheder, såvel som når legemsbeskadigelsen har været forbundet med mishandling eller har haft døden eller grov legemsbeskadigelse til følge, er straffen fængsel indtil 8 år.

§ 246 Tilføjer nogen en anden en sådan skade, at han mister eller lider væsentlig forringelse af syn, hørelse, taleevne eller forplantningsevne, at han bliver vanfør eller i høj grad vanset, at han enten for bestandig eller for lang, ubestemt tid bliver uskikket til at udføre sine kaldspligter eller det daglige husholdningsarbejde, eller tilføjer han ham anden skade på legeme eller helbred af lige betydning, straffes han for grov legemsbeskadigelse med fængsel fra 1 til 12 år.

§ 247 Har den, som skal dømmes efter § 244 eller § 245, tidligere for forsætligt legemsangreb eller for nogen med forsætlig vold forbunden forbrydelse været dømt til frihedsstraf, kan straffen forhøjes med indtil det halve.

§ 248 Stk.1. Samtykke til et legemsangreb medfører, at straffen kan nedsættes, og at handlingen i det i § 244, stk.1, omhandlede tilfælde ikke straffes.

Stk.2. For legemsangreb under slagsmål, eller når den angrebne har øvet gengæld mod angriberen, kan straffen nedsættes og i de i § 244, stk.1, omhandlede tilfælde bortfalde.

§ 249 Stk.1. Den, som uagtsomt tilføjer nogen betydelig skade på legeme eller helbred, der dog ikke falder ind under § 246, straffes med bøde eller hæfte. Påtale finder kun sted efter den forurettedes begæring, medmindre almene hensyn kræver påtale.

Stk.2. Den, som uagtsomt tilføjer nogen skade af den i § 246 angivne art, straffes med hæfte eller bøde, under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 år.

§ 250 Den, som hensætter en anden i hjælpeløs tilstand eller forlader en under hans varetrægt stående person i sådan tilstand, straffes med fængsel, der, når handlingen har medført døden eller grov legemsbeskadigelse, under i øvrigt skærpende omstændigheder kan stige til 8 år.

§ 251 En kvinde, der ved sin barnefødsel på uforsvarlig måde udsætter barnet for alvorlig fare, straffes med hæfte, ikke under 60 dage, eller med fængsel indtil 1 år. Straffen kan nedsættes eller bortfalde, hvis barnet lever uden at have taget skade.

§ 252 Med hæfte eller med fængsel indtil 4 år straffes den, der for vindings skyld, af grov kådhed eller på lignende hensynsløs måde volder nærliggende fare for nogens liv eller førlighed.

§ 253 Med bøde eller hæfte indtil 3 måneder straffes den, som uagtet det var ham muligt uden særlig fare eller opofrelse for sig selv eller andre, undlader

- 1) efter evne at hjælpe nogen, der er i øjensynlig livsfare, eller
- 2) at træffe de foranstaltninger, som af omstændighederne kræves til redning af nogen tilsyneladende livløs, eller som er påbudt til omsorg for personer, der er ramt af skibbrud eller anden tilsvarende ulykke.

Straffeloven § 254 Med bøde eller hæfte indtil 3 måneder straffes den, som farligt eller uagtsomt overlader barn under 15 år, sindssyg åndssvag eller beruset person farligt våben eller sprængstof

§ 255 Stk.1. Med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 1 år straffes den mand, som modvillig unddrager sig fra at yde en af ham udenfor ægteskab besvangret kvinde den til hendes nedkomst fornødne hjælp, hvis hun derved kommer i nød.

Stk.2. Undlader nogen, der er vidende om, at en til hans husstand hørende kvindes nedkomst er nær forestående, at yde hende den i denne anledning fornødne bistand, straffes han med bøde eller hæfte indtil 3 måneder.

§§ 256-259. (Ophævet).

26. kapitel: Forbrydelser mod den personlige frihed

§ 260 Med bøde eller hæfte eller med fængsel indtil 2 år straffes for ulovlig tvang den, som

- 1) ved vold eller ved trusel om vold, om betydelig skade på gods, om frihedsberøvelse eller om at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller at åbenbare privatlivet tilhørende forhold tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget,
- 2) ved trusel om at anmelde eller åbenbare et strafbart forhold eller om at fremsætte sande ærerørige beskyldninger tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, for hvilket fremtvingelsen ikke kan anses tilbørlig begrundet ved det forhold, som truslen angår.

§ 261 Stk.1. Den, som berøver en anden friheden, straffes med fængsel indtil 4 år eller under formildende omstændigheder med hæfte.

Stk.2. Sker det for vindings skyld, eller har frihedsberøvelsen været langvarig eller bestået i, at nogen uberettiget holdes i forvaring som sindssyg eller åndssvag eller bringes i fremmed krigstjeneste eller i fangenskab eller anden afhængighed i fremmed land, er straffen fængsel fra 1 til 12 år.

Stk.1. Den, som ved grov uagtsomhed forvolder en frihedsberøvelse af den i § 261, stk.2, nævnte art, straffes med bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år.

Stk.2. Påtale kan bortfalde efter den forurettedes begæring.

27. kapitel: Freds- og ærekrænkelser

§ 262 Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som uberettiget

- 1) bryder eller unddrager nogen et brev, telegram eller anden lukket meddelelse eller optegnelse eller gør sig bekendt med indholdet,
- 2) skaffer sig adgang til andres gemmer,
- 3) ved hjælp af et apparat hemmeligt aflytter eller optager udtalelser fremsat i enrum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre, eller forhandlinger i lukket møde, som han ikke selv deltager i, eller hvortil han uberettiget har skaffet sig adgang.

§ 263 Stk.1. Med bøde eller hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som uberettiget

- 1) skaffer sig adgang til fremmed hus eller andet ikke frit tilgængeligt sted,
- 2) undlader at forlade fremmed grund efter at være opfordret dertil.

Stk.2. Begås det i stk.1, nr.1, nævnte forhold med forsæt til at skaffe sig eller gøre sig bekendt med oplysninger om forretnings- eller fabrikationsforhold eller med dokumenter eller optegnelser, kan straffen stige til fængsel indtil 4 år.

§ 264 a Den, som uberettiget fotograferer personer, der befinder sig på et ikke frit tilgængeligt sted, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder. Det samme gælder den, der ved hjælp af kikkert eller andet apparat uberettiget iagttager sådanne personer.

§ 264 b Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes personer, som virker eller har virket i offentlig tjeneste eller

hverv, eller som i medfør af offentlig beskikkelse eller udnævnelse udfører eller har udført et erhverv, såvel som sådanne personers medhjælpere, når de røber privatlivet tilhørende hemmeligheder, der er kommet til deres kundskab ved udøvelsen af deres virksomhed, medmindre de har været forpligtet til at udtale sig eller har handlet i berettiget varetægt af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv. De samme gælder, hvis de uberettiget udnytter sådan kundskab

§ 264 c De i §§ 263, 264, 264 a og 264 b indeholdte straffebestemmelser finder tilsvarende anvendelse på den, der uden at have medvirket til gerningen skaffer sig eller uberettiget udnytter oplysninger, som er fremkommet ved overtrædelsen.

§ 264 d Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der uberettiget videregiver meddelelser eller billeder vedrørende en andens private forhold eller i øvrigt billeder af den pågældende under omstændigheder, der åbenbart kan forlange unddraget offentligheden. Bestemmelsen finder også anvendelse, hvor meddelelsen eller billedet vedrører en afdød person.

§ 265 Den, der krænker nogens fred ved trods forud af politiet givet advarsel at trænge ind på ham, forfølge ham med skriftlige henvendelser eller på anden lignende måde forulempe ham, straffes med bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 måneder. En af politiet meddelt advarsel har gyldighed for 5 år.

§ 266 Den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velstand, truer med at foretage en strafbar handling, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

§ 266 a Med hæfte eller med fængsel indtil 1 år eller under formildende omstændigheder med bøde straffes den, der, uden at tilhøre holdet omfattes af §§ 136 og 266, offentligt fremsætter udtalelser, der tilstræber at fremkalde voldshandlinger eller hærværk.

§ 266 b Den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en vidt

kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse eller tro, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

§ 266 c Den, der, efter at en sag har fundet sin afgørelse, med hensyn til denne påny fremsætter de underkendte beskyldninger mod den samme person så hyppigt, at deres fremsættelse udarter til forfølgelse, straffes, når oplysningerne er egnet til at skade den pågældende i offentlighedens omdømme, med bøde eller hæfte.

§ 267 **Stk.1.** Den, som krænker en andens ære ved fornærmelige ord eller handlinger eller ved at fremsætte eller udbrede sigtelser for et forhold, der er egnet til at nedsætte den fornærmede i medborgeres agtelse, straffes med bøde eller hæfte.

Stk.2. Er fornærmelsen fremsat mod nogen af de i § 119, stk.2, nævnte personer i anledning af udførelsen af deres tjeneste eller hverv, uden at bestemmelserne i straffelovens § 121 kommer til anvendelse, bliver dette ved straffens udmåling at betragte som en skærpende omstændighed, og straffen kan da stige til fængsel indtil 6 måneder.

Stk.3. Ved straffens udmåling bliver det at betragte som en skærpende omstændighed, at fornærmelsen er fremsat i trykt skrift eller på anden måde, hvorved den får en større udbredelse, eller på sådanne steder eller til sådanne tider, at det i høj grad forøger det krænkende i ytringen.

§ 267 a Har nogen på den i § 267, stk.3, angivne måde fremsat en udtalelse, der indeholder en usandfærdig sigtelse mod en anden for forhold, der, hvis den var sand, ville gøre denne uværdig til at beklæde offentlige hverv, skal der, når den, der har fremsat sigtelsen, påstås idømt straf for ærekrænkelse, hverken ved afgørelsen af skyldspørgsmålet eller ved straffens fastsættelse kunne tages hensyn til påstand om, at den i samfundet i almindelighed gældende vurdering af sigtelsens utilbørlighed ikke skal finde anvendelse.

§ 268 Er en sigtelse fremsat eller udbredt mod bedre vidende, eller har gerningsmanden savnet rimelig grund til at anse den for

sand, straffes gerningsmanden for bagvaskelse med hæfte eller med fængsel indtil 2 år. Er sigtelsen ikke fremsat eller udtrykt offentligt, kan straffen under formildende omstændigheder gå ned til bøde.

§ 269 Stk.1. En sigtelse er straffri, når dens sandhed bevises, selv om den, der i god tro fremsætter sigtelsen, har været forpligtet til at udtale sig eller har handlet til berettiget varetagelse af åbenbar almeninteresse eller af eget eller andres tarv.

Stk.2. Straf kan bortfalde, når der oplyses omstændigheder, som gav føje til at anse sigtelsen for sand.

§ 270 Stk.1. Er sigtelsens fremsættelse ved sin form utilbørlig fornærmende, kan straf efter § 267, stk.1, anvendes, selv om sandhedsbevis føres; det samme gælder, såfremt gerningsmanden ikke har haft rimelig anledning til at fremsætte fornærmelsen.

Stk.2. Dersom den fornærmede alene nedlægger påstand om straf efter denne paragraf, tilstedes bevis for sigtelsens sandhed ikke ført, medmindre almene hensyn afgørende taler derfor.

§ 271 Stk.1. Bevis tilstedes ikke ført for en strafbar handling, for hvilken den, som sigtes, ved endelig dom i ind- eller udland er frikendt.

Stk.2. Sandhedsbevis for en pådømt strafbar handling tiltages ikke for straf, når den fornærmede henset til handlingens karakter, tidspunktet, da den blev begået, og hans forhold i øvrigt havde rimeligt krav på, at det pågældende forhold ikke nu blev fremdraget.

§ 272 Straf efter § 267 kan bortfalde, når handlingen er fremkaldt ved utilbørlig adfærd af den forurettede, eller denne har øvet gengæld mod fornærmeren.

§ 273 Stk.1. Er en ærefornærmende sigtelse ubeføjet, bliver der efter den fornærmedes påstand i domsslutningen at optage til bemærkning herom.

Stk.2. Den, der dømmes for en ærefornærmende sigtelse, kan

efter den fornærmedes påstand tilpligtes til ham at udrede en af retten fastsat sum til bestridelse af omkostningerne ved kundgørelse i en eller flere offentlige tidender enten af domsslutningen alene eller tillige af domsgrundene. Dette gælder, selv om dommen alene lyder på mortifikation efter bestemmelsen i stk.1.

§ 274 Stk.1. Den, som fremsætter eller udbreder ærefornærmende udtalelser mod en afdød, straffes med bøde eller, hvis bagvaskelse foreligger, med hæfte.

Stk.2. Ærefornærmende udtalelser, der fremsættes mod nogen 20 år efter hans død, kan kun påtales, når den i § 268 nævnte betingelse foreligger.

§ 275 Stk.1. Forbrydelserne i dette kapitel er undergivet privat påtale. Dette gælder dog ikke dem, der er nævnt i §§ 266, 266 a og 266 b.

Stk.2. I de i §§ 263-265 nævnte tilfælde kan offentlig påtale ske, når den forurettede anmoder herom. Det samme gælder, når nogen, der virker eller på den tid, hvorom talen er, virkede i offentlig tjeneste eller hverv, sigtes for et forhold, der kan medføre eller kunne have medført stillingens eller hvervets fortabelse, samt når en sigtelse fremsættes i navnløs eller med urigtigt eller opdigtet navn forsynet skrivelse.

§ 276 a Bager, hvorunder der gøres ansvar gældende efter bestemmelserne i §§ 267 og 268, bør fremmes med størst mulig hurtighed.

28. kapitel: Berigelsesforbrydelser

§ 278 For tyveri straffes den, som uden besidderens samtykke borttager en fremmed rørlig ting for at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved dens tilegnelse. Med rørlig ting sidestilles her og i det følgende en energimængde, der er fremstillet, opbevaret eller taget i brug til frembringelse af lys, varme, kraft eller bevægelse eller i andet økonomisk øjemed.

§ 279 For ulovlig omgang med hittegods straffes den, som for der-

igennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding tilegnet sig en fremmed rørlig ting, som ikke er i nogens varetægt eller som ved ejerens forglemmelse eller på lignende tilfælde måde er kommet i gerningsmandens varetægt.

§ 278 Stk.1. For underslæb straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding

- 1) tilegner sig en fremmed rørlig ting, der er i hans varetægt uden at forholdet falder ind under § 277,
- 2) fragår modtagelsen af pengelån eller andet lån til ejende af en ydelse, for hvilken der skal svares vederlag,
- 3) uretmæssig forbruger ham betroede penge, selv om han ikke var forpligtet til at holde disse afsondrede fra sin egen formue.

Stk.2. Bestemmelsen i stk.1, nr.1, omfatter ikke dispositioner over købte genstande, med hensyn til hvilke en sælger har forbeholdt sig ejendomsret, indtil købesummen er betalt.

§ 279 For bedrageri straffes den, som, for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, ved retsstridig at fremkaldt bestyrke eller udnytte en vildfarelse bestemmer en anden til en handling eller undladelse, hvorved der påføres denne eller nogen, for hvem handlingen eller undladelsen bliver afgørende, et formuetab.

§ 280 For mandatsvig straffes, for så vidt forholdet ikke falder ind under §§ 276-279, den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding påfører en anden formuetab

- 1) ved misbrug af en for ham skabt adgang til at handle med retsvirkning for denne eller
- 2) ved i et formueanliggende, som det påhviler ham at varetage for den anden, at handle mod dennes tarv.

§ 281 For afpresning straffes, for så vidt forholdet ikke falder ind under § 288,

- 1) den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding, truer nogen med vold, betydelig skade på gods eller frihedsberøvelse, med at fremsætte usand sigtelser for strafbart eller ærerørigt forhold eller åbenbare påvattilivet tilhørende forhold,

- 2) den, som truer nogen med at anmelde eller åbenbare et strafbart forhold eller med at fremsætte sande ærerørigt beskyldninger for derigennem at skaffe sig eller andre en vinding, der ikke er tilbørlig begrundet ved det forhold, som har givet anledning til truslens fremsættelse.

§ 282 For åger straffes den, som udnytter en andens betydelige økonomiske eller personlige vanskeligheder, manglende indsigt, letsind eller et bestående afhængighedsforhold til i et aftaleforhold at opnå eller betinge en ydelse, der står i væsentligt misforhold til modydelsen, eller som der ikke skal ydes vederlag for.

§ 283 Stk.1. For skyldnersvig straffes den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding

- 1) afhænder, pantsætter eller på anden måde råder over ham tilhørende gods, hvorover trediemand har erhvervet en rettighed, med hvilken handlingen er uforenelig,
- 2) efter at hans bo er taget under konkursbehandling, eller forhandling om tvangsakkord uden for konkurs er åbnet, foretager handlinger, der går ud på, at boets ejendele og fordringer ikke kommer fordringshaverne til gode,
- 3) ved falske foregivender, forstikkelse, proformaretshandler, betydelige gaver, uforholdsmæssigt forbrug, salg til underpris, betaling af eller sikkerhedsstillelse for uforfaldne gældsposter eller på anden lignende måde unddrager sine ejendele eller fordringer fra at tjene sine fordringshavere eller nogen enkelt af disse til fyldestgørelse.

Stk.2. Er handlinger af den under nr.3 angivne art foretaget til begunstiggelse af en fordringshaver, bliver denne dog kun at straffe, hvis han på en tid, da han forudså, at skyldners konkurs eller betalingsstandsning var umiddelbart forestående, har bestemt skyldneren til at yde ham sådan begunstiggelse.

§ 284 For hæleri straffes den, som modtager eller skaffer sig eller andre del i en ved tyveri, ulovlig omgang med hittegods, underslæb, bedrageri, mandatsvig, afpresning, skyldnersvig eller røveri erhvervet vinding, samt den, som ved fordølgelse, hjælp til afhændelse eller på lignende måde virker til at sikre en anden udbyttet af en sådan forbrydelse.

Stk.1. De i §§ 276, 278-281 og 283 nævnte forbrydelser samt hæleri med hensyn til disse og med hensyn til røveri straffes med fængsel indtil 1 år og 6 måneder, i gentagelsestilfælde 2 år og 6 måneder. I de i § 283, stk.2, omhandlede tilfælde kan straffen såvel for skyldneren som for den begunstigede fordringshaver gå ned til hæfte.

Stk.2. Ulovlig omgang med hittegods samt hæleri med hensyn hertil straffes med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 2 år.

Stk.3. Åger straffes med hæfte eller med fængsel indtil 2 år.

§ 286

Stk.1. Er et tyveri af særlig grov beskaffenhed, såsom på grund af den måde, hvorpå det er udført, eller fordi det er udført af flere i forening eller under medtagelse af våben eller andet farligt redskab eller middel, eller på grund af de stjålne genstandes betydelige værdi eller de forhold, under hvilke de befandt sig, såvel som når tyverier er begået i større antal, kan straffen stige til fængsel i 6 år.

Stk.2. Straffen for underslæb, bedrageri, mandatsvig og skyldnersvig kan, når forbrydelsen er af særlig grov beskaffenhed eller når et større antal forbrydelser er begået, stige til fængsel i 8 år.

Stk.3. Under tilsvarende omstændigheder kan straffen for afpresning, åger og hæleri stige til fængsel i 6 år.

§ 287

Stk.1. Er nogen af de forbrydelser, der er nævnt i §§ 276-281, af mindre strafværdighed på grund af de omstændigheder, hvorunder handlingen er begået, de tilvendte genstandes eller det lidte formuetabs ringe betydning eller af andre grunde, kan straffen bøde eller hæfte. Under i øvrigt formildende omstændigheder kan straffen bortfalde.

Stk.2. Forsøg på forbrydelse, der er omfattet af stk.1, er strafbart.

§ 288

Stk.1. For røveri straffes med fængsel fra 6 måneder til 10 år den, som for derigennem at skaffe sig eller andre uberettiget vinding ved vold eller trusel om øjeblikkelig anvendelse af sådan

- 1) fratager eller aftvinger nogen en fremmed rørlig ting,
- 2) bringer en stjålet ting i sikkerhed eller

3) tvinger nogen til en handling eller undladelse, der medfører formuetab for den overfaldne eller nogen, for hvem denne handler.

Stk.2. Har røveriet haft en særlig farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år.

§ 289

Med fængsel indtil 4 år straffes den, der gør sig skyldig i skattevig af særlig grov karakter, jfr. skattekontrollovens § 13, stk.1. På samme måde straffes den, der gør sig skyldig i indsmugling af særlig grov karakter, jfr. toldlovens § 123, stk.2, smh. med stk.1, eller den, der gør sig skyldig i en tilsvarende overtrædelse af toldlovens § 123, stk.3.

§ 290

Stk.1. Skyldnersvig, hvorved ingen særlig sikret ret er krænk, påtales kun, når nogen forurettet begærer det, eller dersom udlægsforretning er påfulgt uden at have ført til fordringshaverens dækning, konkurs er indtrådt, forhandling om tvangsakkord uden for konkurs er åbnet, eller konkursbegæring er nægtet fremme på grund af boets utilstrækkelighed.

Stk.2. Ved tyveri, ulovlig omgang med hittegods, underslæb, bedrageri og hæleri, forøvet mod nogen af den skyldiges nærmeste, samt i de i § 287 nævnte tilfælde kan påtale bortfalde, når den forurettede begærer det.

29. kapitel: Andre strafbare formuekrænkelser

§ 291

Stk.1. Den, som ødelægger, beskadiger eller bortskaffer ting, der tilhører en anden, straffes med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 1 år.

Stk.2. Øves der hærverk af betydeligt omfang, eller er gerningsmanden tidligere fundet skyldig efter nærværende paragraf eller efter §§ 180, 181, 183, stk.1 og 2, 184, stk.1, 193 eller 194, kan straffen stige til fængsel i 4 år.

Stk.3. Forvoldes skaden under de i stk.2 nævnte omstændigheder af grov uagtsomhed, er straffen bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder.

§ 292

Stk.1. Den, der ved at ødelægge, beskadige eller bortskaffe

sine ejendele unddrager dem fra at tjene sine fordringshavitt eller nogen enkelt af disse til fyldestgørelse, straffes med bøde hæfte eller med fængsel indtil 1 år.

Stk.2. Bestemmelserne i § 290, stk.1, finder her tilsvarende anvendelse.

§ 293 Stk.1. Den, som uberettiget bruger en ting, der tilhører en anden, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år. Under skærpende omstændigheder, navnlig når tingen ikke bringes tilbage efter brugen, kan straffen stige til fængsel i 2 år.

Stk.2. Den, som lægger hindringer i vejen for, at nogen udøver sin ret til at råde over eller tilbageholde en ting, straffes med bøde eller hæfte eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 6 måneder.

§ 294 Den, som ulovligt tager sig selv til rette, straffes med bøde

§ 295 Den, som i ferske vande eller på søterritoriet i strid med private eller det offentliges ret foretager inddæmning eller anbringer faste indretninger, straffes med bøde eller hæfte indtil 3 måneder.

§ 296 Stk.1. Med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 2 år straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 279 foreligger,

- 1) udspreder løgnagtige meddelelser, hvorved prisen på varer, værdipapirer eller lignende genstande kan påvirkes,
- 2) gør urigtige eller vildledende angivelser angående aktieselskabers, andelsselskabers eller lignende foretagendes forhold gennem offentlige meddelelser, i beretninger, regnskabsopgørelser eller erklæringer til generalforsamlinger eller nogen selskabsmyndighed, ved anmeldelse til handelsregistret eller aktieselskabsregistret eller i indbydelse til dannelse af sådanne selskaber eller udbud af andele i dem,
- 3) overtræder de for aktieselskaber eller andre selskaber med begrænset ansvar gældende bestemmelser med hensyn til udfærdigelse af aktiebreve, andelsbeviser eller interimbeviser, anvendelse af overskud, udbetaling af udbytte og tantieme eller tilbagebetaling af indskud.

Stk.2. Begås de under nr.2 og 3 nævnte handlinger af person

uagtsomhed, er straffen bøde eller under skærpende omstændigheder hæfte.

§ 297 Med bøde straffes den, som uden for de i § 296 nævnte tilfælde i dokumenter, forretningsbreve, cirkulærer eller bekendtgørelser mod bedre vidende gør urigtige angivelser om det af ham bestyrede eller repræsenterede selskabs økonomiske stilling.

§ 298 Med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 279 foreligger,

- 1) ved urigtige foregivender angående betalingsevnen skaffer sig eller andre lån eller kredit med den følge, at formuetab dermed påføres,
- 2) ved forbrug af forudbetalt vederlag sætter sig ud af stand til at levere modydelsen,
- 3) bortfjerner sig uden at betale logi, fortæring, befordring eller anden ydelse, ved hvilken det har været en kendelig forudsætning, at betaling erlægges forinden bortfjernelsen,
- 4) uden erlæggelse af den fastsatte betaling tilsniger sig adgang til forestilling, udstilling eller forsamling eller til befordring med offentligt samfærdselsmiddel eller til benyttelse af anden almentilgængelig indretning.

§ 299 Med bøde, hæfte eller med fængsel indtil 6 måneder straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 280 foreligger,

- 1) i et formueanliggende, som det påhviler ham at varetage for en anden, ved tilsidesættelse af sin pligt påfører denne et betydeligt formuetab, som ikke erstattes inden dom i første instans,
- 2) ved varetagelse af en andens formueanliggender for sig selv eller andre af tredjemand modtager, fordrer eller lader sig tilsige en formuefordel, hvis modtagelse skal holdes skjult for den, hvis anliggende modtageren varetager, såvel som den, der yder, lover eller tilbyder sådan fordel.

§ 300 Stk.1. Med fængsel indtil 1 år, med hæfte eller under formildende omstændigheder med bøde straffes

- 1) den, som på en tid, da han indser eller burde indse, at han

er ude af stand til at fyldestgøre sine fordringshavere, betydeligt forværrer sin formuestilling ved stiftelse af en gæld eller betaler eller stiller sikkerhed for betydelige faldne gældsposter,

- 2) den, som påfører sine fordringshavere betydeligt tab ved ødsel levemåde, ved spil, ved vovelige foretagender, der ikke står i forhold til hans formue, ved i høj grad uordentlig forretningsførelse eller anden letsindig adfærd,
- 3) den skyldner og tillidsmand, som ved afgivelse af de til forhandling af forhandling om tvangsakkord uden for konkurs fornødne erklæringer giver urigtige oplysninger eller gør sig skyldig i grov skødesløshed.

Stk.2. Påtale finder kun sted under de i § 290, stk.1, angivne betingelser.

§ 300 a Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 279 foreligger, på retsstridig måde forsætligt eller groft uagtsomt bevirker, at en person, der befinder sig i en vildfarelse, af denne grund bestemmes til en handling eller undladelse og derved påføres ham eller nogen, for hvem handlingen eller undladelsen bliver afgørende, et betydeligt formuetaab.

§ 300 b Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som, uden at betingelserne for at anvende § 282 foreligger, ved indgåelse af en aftale på utilbørlig måde benytter sig af modpartens økonomiske vanskeligheder eller i øvrigt af dens underlegne stilling.

§ 300 c Med bøde, hæfte eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, som overdrager et krav, der hidrører fra en andens handling af den i § 282, § 300 a eller § 300 b nævnte beskaffenhed eller som gør et sådant krav gældende, såfremt han ved hvervelsen af kravet kendte eller udviste grov uagtsomhed med hensyn til dets beskaffenhed. På samme måde straffes den, som i øvrigt forsætligt eller groft uagtsomt drager utilbørlig fordel af en andens handling af den i § 282, § 300 a eller § 300 b nævnte beskaffenhed.

§ 301. (Ophævet).

§ 302 Med bøde eller hæfte straffes den, der undlader at føre forretningsbøger, som det ifølge lov påhviler ham at føre, eller gør sig skyldig i grove uordener med hensyn til førelsen af sådanne bøger eller ved den ved lov foreskrevne opbevaring af disse eller deres bilag.

§ 303 Den, som udviser grov uagtsomhed ved at tilforhandle sig eller på anden lignende måde modtage ting, der er erhvervet ved en berigelsesforbrydelse, straffes med bøde eller hæfte. I gentagelsestilfælde, samt når den skyldige tidligere har været dømt for en berigelsesforbrydelse, kan straffen stige til fængsel i 6 måneder.

§ 304 Stk.1. Med bøde eller hæfte straffes den, som i tilfælde, hvor afgørelse om et formueanliggende træffes ved afstemning, skaffer sig eller andre adgang til uberettiget at deltage i denne eller til at afgive flere stemmer, end der tilkommer ham, eller bevirker, at afstemningen forvanskes.

Stk.2. På samme måde straffes den, som ved afstemninger i et konkurs- eller gældsfragåelsesbo eller under forhandling om tvangsakkord uden for konkurs ved usande foregivender påvirker stemmegivningen eller yder, lover eller tilbyder, modtager, fordrer eller lader sig tilsige formuefordel for at stemme i en bestemt retning eller for at undlade at stemme.

§ 305 Stk.1. De i § 291, stk.1 og 3, § 298 og § 299 omhandlede lovovertrædelser påtales kun efter den forurettedes begæring, medmindre almene hensyn kræver påtale.

Stk.2. De i § 293, stk.2, og § 294 omhandlede lovovertrædelser er undergivet privat påtale.

Sammenligning mellem straffelovens tekst i nærværende kommentar og i Stk. nr. 8.2.1974.

Forfælle, som skyldes lovgivning fra tiden efter bekendtgørelsen, er ikke anført.

Kommentaren

Lovbekendtgørelsen

11

»kapitel«

11

»foretaget«